

www.libtool.com.cn

PEYTON

AFRICANA

www.libtool.com.cn

MERENSKY-BIBLIOTEEK

UNIVERSITEIT VAN PRETORIA.

Klaagnummer.....ZPA 173

Registernummer.....66081

PEYTON

The Cape

14 23 1923

T W E E D E R E Y S
Van Kapiteyn
W A L T E R P E Y T O N ,
Na
O O S T - I N D I E N ,

Met het Schip de *Expeditie* , uytgeruſt van de ENGELSE
OOST-INDIſE Maatſchappij, neffens de *Draak*, de
Leeuw en de *Peper-corn*.

In het Jaar 1615. en vervolgens.

Als mede de

R E Y S
Van T H O M A S C O R Y A T ,
Na
A S M E R E ,

Zijnde de Hof-Stad van den Grooten Mogol.

Van *Jeruſalem*, na derwaards door hem met een *Caravaan* ondernoomen.

In het Jaar 1615.

Briefs-wijſe opgeſteld, en aan ſijnen Vriend
Mr. L. Whitaker gefonden.

*Beneffens nog eenige Byſonderheeden, vervat in 3 Brieven,
door hem aan verſcheyde Perſoonen geſchreeven.*

Nu alder-eerſt uyt het Engels vertaald.

Met een volkoomen Register verrijkt.

TE LEYDEN,
By P I E T E R V A N D E R A a , Boekverkooper, 1707.

Met Privilegie.

KORTEN INHOUD DER AFDEELINGEN, IN DESE REYSEN BEGREPEN.

www.libtool.com.cn

Tweede Reys van Kapiteyn *Walter Peyton*, na *Oost-Indiën*, met het Schip de *Expedite*, uytgerust van de *Engelse Oost-Indise Maatschappy*, neffens de *Draak*, de *Leeuw* en de *Peper-corn*. 1

I. AFDEELING, Voorvallen tot *Saldania*, *Mohelia*, *Socotora* en *Suratte*, met een berigt van verscheyde andere saken. ibid.

II. Prijzen genoomen; een *Factory* tot *Calicut*; Aanmerkingen ontrent verscheyde plaatsen van *Sumatra*; Verlies van *Engelse* schepen; Quade bejeegening van de *Hollanders*; *Factoryen* en *Comptoirs* der *Engelse* in *Indiën*. 11

III. Een beknopt berigt van de Havens, Steeden en Plaatsen, daar de *Portugysen* op handelen, tusschen de *Kaap van goede Hoop* en *Japan*, soo veel ik door naauwkeurig onderzoek heb kunnen verneemen: Vertrek na *Engeland*. 19

Reys van *Thomas Coryat*, na *Asmere*; zijnde de Hof-Stad van den Grooten *Mogol*. Van *Jerusalem*, na derwaards door hem met een *Caravaan* ondernoomen. Briefs-wijse opgesteld, en aan sijnen Vriend *Mr. L. Wubaker* gesonden. 24

Tweede Brief van *Thomas Coryat*. Van het Hof des Grooten *Mogols* tot *Asmere* in *Oost-Indiën* op *St. Michiels-dag* 1615. 32

Derde Brief van *Thomas Coryat*. Aan den *Seneschal* (Hoofd) van de Agtbaare Broederschap der *Sireniacaalse* Edel-luyden, vergaaderd de eerste *Vrydag* van elke Maand tot *Londen*. 33

Vierde Brief van *Thomas Coryat*. Uyt *Agra*, de Hoofd-Stad van 't Land des Grooten *Mogols*, in *Oost-Indiën*. 36

Aanmerkingen, van eenige bysonderheeden. 43

www.libtool.com.cn

5.

er-
un
nd.
Roe
age-

T W E E D E R E Y S

Van Kapiteyn

WALTER PEYTON,

Na

www.libtool.com.cn

OOST-INDIEN,

Met het Schip de *Expeditie*, uytgerust
van de ENGELSE OOST-INDISE Maat-
schappij, neffens de *Draak*, de
Lceuw en de *Peper-corn*.

In 't Jaar 1615. en vervolgens.

I. A F D E E L I N G.

Voorvallen tot *Saldania*, *Mohelia*, *Socotora* en *Suratte*;
met een berigt van verscheide andere saken.

In 't jaar 1615. den 24. January, gin- 1615.
gen wy van *Gravesand* t' zepl.

Den 2. February, quam d' Heer <sup>Peyton ver-
trekt van</sup> Thomas Roe, ^{Gravesand.} ^{Thomas Roe} <sup>met sijn ge-
volg.</sup> sijn Majesteits Ambas-
sadeur aan den Grooten Mogol, met
15 van sijn gebolg aan boord van de *Lceuw*, en
Mr. Humphrey Bougton, (zijnde van sijn Maje-
steit gerecommandeerd aan de Maatschappij) op
de *Peper-corn*, om mede te vaaren na Indiën. Wij
hadden op onse vloot 11 Japoneesen, met het schip
de *Cloue* in Engeland gebragt / en 14 Guzeratters
met de *Draak* overgekoomen / die op de scheepen
verdeeld wierden / en nog 19 personen / die ter
dood veroordeeld waren / en uyt *Newgate* aan
boord gebragt wierden / om ergens tot het oit-
dekken van onbekende plaatsen aan Land te set-
ten / alsoo de Maatschappij met dat beding der
selver pardon by den Koning verkreegen hadde.

Den 20. sogten sommige op 't schip de *Draak*, <sup>Die met an-
Peyton, A en</sup>

19 Geban-
nene op de
vloot.

1615.

dere soeken
te ontvlug-
ten.

en onder die eenige van de Newgates gasten met hun Pinas te gaan loopen / maar het wierd hen booz die tijd belet. Maar in de volgende nacht ging een van die veroordeelde / en 2 maats van de Perper-corn met haar Pinas door; 2 van de maats op mijn schip hadden ook t'samen gespannen / om met mijn boot door te gaan / maar sp werden ontdekt.

Duyns.

Den 23. gingen wy upt Duyns onder zepl.

De Lizard.

Den 6. Maart, waren wy upt het gesigt van de Lizard.

Fout in de
kaarten
aangewe-
sen.

Den 20. kreegen wy Land in 't gesigt / welk wy vast stelden / de West-zijde van Forteventura te zijn / maar bevonden het een gedeelte van Barbaryen te zijn / en een uytsteekende punt van het Land / daar de Rivier Marpequena in Zee loopt / zijnde alsoo in de kaarten een geheele graad te veel na het Noorden geteekend / gelijk ook de Kaap Bojador, een graad qualijk geplaatst is / gelijk ons de bebinding leerde / waar door wy dan het gebaar / upt die mis-stelling onser kaarten te verwagten / ontgingen.

Den 26. begonden wy de vaste / of gemeene wind te krijgen.

Vreemde
vogels in
Zee gezien.

Den 10. Mey, zijnde na onse reekening van de Kaap van goede Hoop, Oost ten Zuiden van ons / nog 620 mijlen / sagen wy vele Pintados, Mangareludas en andere vogels / van welke ik nooit gehoord had.

Saldania.

Den 5. Juny, quammen wy ten anker in de Baay van Saldania; wy hadden van de geheele vloot niet boven 3 / of 4 man begraven / en hadden nog ontrent 30 sieken. Wy sloegen hier 5 tenten op. Corey quam ons op sijne wijze verwelkoomen; door sijn toe-doen waren de ingeseetene alhier nergens na soo bebreefd / nog diesagtig / als te booren. Sy bragten de rupinte van vee / welk wy booz stukjens koper van hen kochten. Corey liet sijn huys / wif en kinderen sommigen van ons volk sien / in een vlek 5 Engelse mijlen landwaard in / groot ontrent 100 huysen. De meeste van

Die van
Saldania
door Corey
wat be-
scheydenen.

van hen konnen seggen/ Sir Thomas Smith: Engelse
scheepen, welke woorden sy meer-maals in den
mond hebben/ en daar schoon mede zijn. *Hunne*
vrouwen en kinderen quamen menigmaal by ons/
die wy seer wel met koraalen en diergelyke genoe-
gen geeven konden. 2/ of 3 van hen toonden lust/
om na Engeland te gaan/ *siende dat Corey* daar
soo wel geslaagd/ en soo rijk te rug gekoomen
was met veel fraaplygheeden van koop- / die hy
nog in sijn hups met groote agting bewaard. Co-
rey nam ook voor/ wederom derwaards te gaan/
en een sijner Soonen mede te neemen/ als onse
scheepen te rug koomende na hups souden gaan.
Aan de Oost-zijde van de Tafel is nog een vlek-
ken van 10 klepne hupsjens / die rond zijn / ge-
lyk een open-korf / en gedeckt met geblogtene ho-
den.

En van
meerder
omgang.

Corey dreyg-
de weder na
Engeland te
gaan.

Een onnoo-
fel vlekken.

Den 16. setteden wy na goed overleg 10 van de
veroordeelde aan Land/ om op de Kaap te blijven/
te weeten/ Johan Crosse, Hendrik Cocket, Clark,
Brand, Bouth, Hunnyards, Brigs, Pets, Met-
calf en Skilligal. Wy gaven elk eenige eet-waa-
ren en geweer/ om hen selven tegen de wilde bee-
sten en menschen te konnen verweeren. Sy maak-
ten Crosse tot hun hoofd. De ingesetene maken
onderscheyd tusschen rood een geel koop- / en soe-
ken meest stukjens/ een voet in het vier-kant groot.
Om psere hoepels geeven sy niet veel. Wy vongen
in de Sibier 800 visfen met onse zeegen. De in-
gesetene bragten ons de wortel Ningin (Ninjin.)
daar van wy een hand vol voor een stukjen koo-
per/ ander-half duym breed/ en derde-half duym
lang kogten. Ons volk wist 'er ook eenige selfs
te binden/ maar sy waren/ alsoo het de rechte tijd
niet was/ nog niet volwassen/ nog rijp; rijp
zijnde/ hebben sy een soete smaak als anijs-saat
en sijn niet groot. (Purchas segd, dat het een Me-
dicinale wortel is, daar in Japan veel werks van
gemaakt word, en een suyker-wortel niet onge-
lyk is.)

De geban-
nene hier
aan Land
geset.

Die *Crosse*
tot hun
hoofd ma-
ken.

Goede vis-
vangst.

Een Medi-
cinale wor-
tel *Ningin.*

Den 20. gingen wy t' zepl.

A 2.

Den

4 TWEEDE REYS NA OOST-INDIEN

1615.

Fouten in
de kaarten
vertoond.

Den 25. sagen wy land op 34 graden / 28 minuten. Het is het Land ten Westen van de Kaap de Arcife, die in Daniels kaarten 27 mijlen te veel na het Noorden geteekend is / gelijk wy ook den 6 July, volgens onse beste reekening na de kaarten van Daniel (na het ontwerp van Mercator) het Land van St. Laurentius (Madagascar) moesten gehad hebben / en wy bevonden / dat het 17 mijlen scheelde in de lengte / tusschen 't Land van Æthiopiën, Kaap de bona Esperanza, en het Eiland van St. Laurentius.

Mohelia.

Putten om
water ge-
graven.

Doman.

Ververffing
goede
koop.

Vreemde
stroom.

Den 24. July, quamen wy met onse 4 schepen tot Mohelia. Hier haalden wy water uyt putten / die wy na het hooge water / niet verre van de wortelen der boomen 8 / of 9 voeten diep groeven. Doman is de Hoofd-plaats / daar de Sultan sijn verblijf heeft / dien wy een vereering bragten. Wy kreegen hier de ruymte van levens-middelen / gelijk als hoenders / gepten / rund-vee / limoenen / oranjen-appelen / lijmtjens / Cocos-nooten / pijn-appelen / supker-rieden en andere fruyten / alles voor wepnig geld. Onder de ingeseetene alhier zijn Arabiers, Turken en Mooren, en spreken hier veel van hen reedelijk goed Portugys, en wisten wy te seggen van een vreemde kours / die de stroom daar heeft / alsoo deselve 15 dagen na het Westen / en dan 15 dagen na het Oosten / en voort 15 dagen daar na / nog d' een / nog de andere weg loopt. Immers als wy eerst daar quamen / ging de stroom na het Westen / en begon op den 28 na het Oosten te gaan / en bleef soo in de 6 volgende dagen / die wy nog daar bleeven: maar wy vertrokken / eer wy 'er de volkoomen proef van konden hebben. Ik hoorde ook van hen / dat de Koning van Juanni hier Koning was / en dat die het Gouvernement aan desen Sultan gegeven had.

Koopman-
schappen
van Ganga-
mora.

Den 29. quam tot Doman een schip van Gangamora op St. Laurentius; ik wierd versogt / om hinnen waaren te sien; deselve bestonden uyt rijs / en een soort van stoffen / gemaakt van boom-bast / daar van koele (lugtige) kleederen gemaakt wo-

worden. Ik vraagde den stuurman / die goed Portugys sprak / na Kapiteyn Rowles en de Engelse, die op dat Eyland over-ballen waren: maar men wist my daar niets van te seggen / als dat voor 2 / of 3 jaaren een Engelse jongen tot Gangamora by een Portugys in bewaring was / maar geloofden / dat hy nu wel dood was / en wisten ook niet / hoe die daar gekoomen was. De stad Doman bestaat uit 100 vaste huysen met kalk / of leem op-gemetseld; de inwoonders zijn beleefd en leeven volgens goede order; sy handelen op de kust van Melinde, Magadoxo, Mombaza, Arabien en St. Laurentius; sy brengen slaven derwaards / die sy in de Oorloogen gekreegen hebben / en verkoopen deselve voor 9 / of 10 Realen van agten / die in Portugaal wederom voor 100 sulke Realen verkogt worden. Ik verstond hier / dat tot Mombaza en Magadoxo grooten handel ontrent Olifant-tanden en drogisterpen te doen is / welk ons bewoog / de Agtbaare Maatschappij daar van kennis te geeven / op dat jaarlijks een Pinas derwaards gesonden mogt worden. Tot Mohelia kogten wy 2 / of 3 beesten voor een staf yser van 20 / of 25 pond; in alles kogten wy hier 200 beesten / 40 geiten / hoenders / &c.

Beschrijving van Doman.

Handel met slaven.

Voorraad van beesten &c.

Den 2. Augusti, gingen wy t' zepl van Mohelia.

Den 17. kreegen wy de Staap Guardafuy in 't gesigt / daar het volk bang voor ons was.

Den 20. ankerden wy op de Reede van Galencia op Socotora, daar de felle wind de Zee rondom ons brak / waar door het Zee-water / gelijk een reegen over ons schip vloog / en het schip met al het wand wit wierd / gelijk als van een ruime voors / of wit zout.

Socotora.

't Schip door 't Zee-water wit.

Den 23. quamen wy ten anker voor Tamarin, des Konings stad / en den 24. tot Delisha. Hier yste men 30 Realen van agten / voor 100 pond Socotrijns Aloë / welk ons te minder deed kopen; Kapiteyn Downton had 'er na hun seggen 100 Kintalen van gekogt. Sy was nog soo week

Tamarin.

Delisha.

Socotryns Aloë.

1615. 't zy datse nog vers was / 't zy van de hitte der
 Son / datse upt de hynden wel soude weg gebloo-
 ten hebben. Elke Kintaal was op onse schaal
 103 en een half pond. Sy word gemaakt van
 Semper-Vivum's bladeren / sonder de toppen en
 wortelen / daar het sap uytgeparst / en tot op seekere
 peyl gekookt word / en dan in aarde-potten ge-
 daan / die heel dicht worden toegemaakt / en daar
 in 8 maanden staan blijft / en dan om te verkoo-
 pen in klepne hynden gedaan.

Hoe ge-
 maakt
 word.

Waar Socotora
 legd.

Waarschou-
 wing on-
 trent het
 varen van
 Socotora
 na Abba del
 Curia.

De Noord-zyde van Socotora, of Socatra legd
 op 12 graden / 30 minuten. Het is 14 mijlen van
 Abba del Curia, en even soo ver van de Kaap Guar-
 dasuy. Ik soude alle die van Socotora baaren /
 om die Kaap aan te doen / raden / 's morgens voer
 het aanbrecken van den dag t' zepl te gaan / om
 't ligt van den dag niet te verliezen / welk daar /
 wegens de donkere nagten / die men in dese maand
 en een gedeelte van September, met storm-winden
 en mist vergeselschap / heeft / van daar tot Abba
 del Curia, kostelyk is; en dat sy hun anker laten
 vallen aan desselfs West-zyde op 7 / of 8 badem
 water / of indien sy daar geen bequame anker-
 plaats vinden / dicht by de wind 's avonds na het
 Zupden te houden / op dat de winden en Noor-
 delijke stroom hen / eer het dag word / niet te veel
 sy-waard aan setten. De winden / hoewel het de
 Monson is / houden geen vaste streck / en zijn som-
 tijds Zupden ten Westen / en somtijds Zuid-zuid-
 west / maar loopen selden na het Zuid-oosten.

Ongestadi-
 ge Monson.

Den 31. gingen wy van Socatra onder zepl.

Land-vo-
 gels met de
 wind in
 Zee.

Den 10. September, hadden wy quakkeels / rey-
 gers en andere Land-vogels / die met wind qua-
 men / maar niet weder na 't Land konden koo-
 men.

Diu.
 Damon.

Den 14. kreegen wy Diu in 't gesigt / en den
 16. Damon, dat wel gefortificeerd is / en van Por-
 tugysen bewoond word.

Swally.

Den 18. passeerden wy de Baar van Suratte,
 en quamen tegen over de Baar van Swally ten
 anker.

Den 19. zonden wy pemand / met onse boot aan Land / die tegen den avond met Mr. William Biddulph weder quam ; die ons de saken van dat Land verhaalde / en seide / dat Zulpher Carchan Gouverneur tot Suratte was. Wy kogten hier voor een halve Reaal van agten / een schaap / en 20 hoenders voor een Reaal van agten.

Berigt van
den staat
aldaar.

Den 22. wierden Mr. Barber en andere kooplieden na Suratte gezonden / om alles / wat tot het huys van d'Heer Ambassadeur / Thomas Roe , ver-
eyscht wierd / te bezoeken ; daar koomende / wierden sy / volgens de vuple gewoonte van dat Land / in hunne sakken en elders betast / en moest elk voor een Reaal van agten in sijn beurs / of voor een goed mes in sijn sak tol betalen / en wierd by hen pets fraays gebonden / dat nam de Gouverneur / onder voorgeeven / van te willen koopen / weg.

De sakken
betailt , en
tol voor 't
geld in de
beurs , &c.

Den 25. ging de Heer Ambassadeur aan Land / vergeselschappt met den Generaal / Itapitepn en Kooplieden / neffens 18 man met musquetten en pieken gewapend / alle in goede order ; op de bloot wierden 48 stukken gelost / en waren alle de scheepen met vlaggen / en wimpels op sijn clerlykst opgeschikt ; de voornaamste van Suratte wagen den hem af in hun tent / daar sy hem verwelkomden. Daar was veel te doen omtrent het Barbaris doorzoeken en betasten / dat men aan sijn gebolg wilde doen / welk de Ambassadeur geheel niet wilde toelaten / tot dat eyndelyk verstaan wierd / dat 3 / of 4 der voornaamste van sijn gebolg by gelaten wierden / en de andere maar om satsoens-wil souden gelijk als aangeraakt worden. Insgelyks was 'er veel moeyelykheyd tusschen hem en den Gouverneur over diergelijke Barbarise schattingen en asparssingen / alsoo hy met reeden en op byspelyk van een Ambassadeur van een bypen Koning begeerde / en sy geen onderscheyd tusschen hem en andere van die rang in die gewesten / nog die van onse natie die naam hadden aangenoomen / wilden maken. Met een woord / hun Barbarise wys van doen verschafte hem niet alleen moeyte voor

d' Ambassa-
deur Roe
komt met
veel statie
te Land.

Moeylijk-
heeden
door het
betasten.

En schat-
ting van
den Ambas-
sadeur te
cyssen.

1615.

die tijd / maar hield hem op / tot dat 'er order van het Hof quam / ondertussen had hy 'er meer als genoeg mede te doen / gelijk syn eegen dag-regiſter uyt-wijst. Ter naaulwer nood wilden sy onderschepd maken tusschen hem en Mr. Edward , die hy hen ook de naam van Ambassadeur had.

Overloopers.

Den 1. October , wierd een man van Mr. Barwick , die dooz een ober-looper van Kapiteyn Best verleyd / Moors geworden / en tot de selve overgelopen was / van Suratte weder hy ons gebragt. Het selve dedden ook andere / die van Damon schryvende weder andere sogten over te halen.

Den 2. quamen 2 Hollanders hy ons aan boord / die ober Land van Petepoli daar gekoomen waren.

Onbeschofftheyd van den Gouverneur.

Den 18. quam des Gouverneurs broeder aan boord met veel beleefdhepd / en wierd met een present beschonken. Wy kreegen ook op die dag tijding van Mr. Aldworths dood. De Gouverneur / reeds 3 presenten van ons ontfangen hebbende / epte nog al meer / en noemde selfs wat hy wilde hebben (zijnde alsoo te gelijk een bedelaar / en een verkieſer) maar dit mislukte hem.

Den 5. November , kreegen wy tijding van Bramport , dat de Heer Ambassadeur aldaar siek geworden / en Mr. Bougton gestorven was.

Geld van Suratte beschreeven.

Het gangbaar geld tot Suratte is Realen van agten / waar van de beste zijn de oude met een plat krup / welke 't stuk 5 Mamudies waard zijn ; de nieuwe met loof-werk aan de eynden van het krup zijn / indiensse haar wigt hebben / van 4 Mamudies en 3 quart. De Mamudie is silvet geld / waard 30 Picen , die van koper zijn / 12 Drammen maken een Pice. Een Engelse schelling leverd nade wigt 33 en een halve Pice. Larines zijn hy-na van de selve waard als de Mamudies. De Rupies zijn van verscheyden soort / sommige waard een halve Reaal van agten / en sommige minder / waar dooz een mensch ligt kan bedroogen worden.

De koophandel word gedaan dooz Banjaanse
ma=

makelaars/ die snood en bedrieglijk zijn voor den
 kooper en verkooper/ indien men niet naauw toe-
 siet. De steeden hebben geen eenderley gewigt.
 De waaren zijn 'er ontelbaar (onnoedig hier alle
 te noemen) gelijk 'er alderhande koopmanschap
 vertierd kan worden. De Guzeratters bezagten
 hunne groote scheepen van 9/ 12/ of 1500 tonnen
 tot Goga, en weten huyten kennis der Portu-
 gysen weg te koomen.

De voornaamste handel-plaatsen op de Rivier
 Sinde, of Indus, zijn Tatta, (leggende aan een
 daar in loopende Rivier) Diulsinde, Multan en
 Lahor. Tot Diulsinde had het schip de Expeditie
 op haar voorgaande reys d' Heer Robert Sherley,
 Ambassadeur na Perlien aan Land geset/ van
 wien ik goed gebonden heb het volgende (uyt het
 berigt van sommige van sijn gebolg verstaan) hier
 tot een by-boegsel van mijn verhaaf der voorgaan-
 de reys te voegen. Hy was de quade bejegening
 van den Gouverneur en desselfs toelating/ dat de
 Portugysen hem veel moepeljkheeden aandeeden/
 moede/ te meer/ oin dat de selve hem sogten om
 hals te brengen/ waar toe 12 Portugysen van
 Ormus gekoomen waren/ en versogt bypheyd/ oin
 na Tatta te vertrekken/ maar als hem dat van
 den Gouverneur (men geloofde met een quaad
 oogmerk) gewepgerd wierd/ vertrok hy sonder
 verlof; onderweegen quam hy aan een Rivier/
 daar niemand hem/ of pemand van de sijne wil-
 de ober-varen/ alsoo het van dien Gouverneur op
 lijf-straf verboden was/ soo dat sy genoodsaakt
 waren eenige planken en hout t' samen te hegten/
 daar de Ambassadeur op ging met Nazerbeg een
 van sijn gebolg/ die hem ober de Rivier soude hel-
 pen; maar als sy effen van Land waren/ qua-
 men 20/ of 30 ruyters van den Gouverneur/ oin
 hem aan te houden/ gesonden/ schielijk aanrijden:
 dese bragten het volk van den Ambassadeur te
 rug/ en sommige swommen na het blot/ welk
 Nazerbeg tegen de stroom niet wist te regeeren/
 soo dat hy niet den Ambassadeur by-na verdroon-

Bedrieglijke
 makelaars.
 Koopman-
 schap al-
 daar.

Handel-
 plaatsen ge-
 noemd.

Berigt van
 Sherley, die
 tot Diulsin-
 de was aan
 Land geset.

Hy vertrek-
 misnoegd,
 en buyten
 verlof na
 Tatta.
 Word ver-
 volgd.

Komt ter
 naauwer
 nood over
 een Rivier.

1615.

Mr. Ward
word dood
geschoo-
ten.

De andere
te rug ge-
bragt na
Diulfinde.

Koomen tot
Tatta.

Dood van
Sommige.

Agra.
Daar Sher-
ley wel ont-
haald, en
den Gou-
verneur
ontbooden
word.

Hy vertrekt
na *Persien*.

Sijn gesel-
schap.

ken was. Eenen Mr. Johan Ward die ruulwe be-
jeegening niet konnende verduutwen / schoot zijn
pistool op de ruyters log. / maar wierd van een
der ruyters aanstonds onder de voet geschooten /
alle de andere geplunderd / en gebangen na Diul-
finde gebragt : een tijd lang gebangen geweest
zijnde / liet hen de Gouverneur toe / na Tatta te
vertrekken ; daat koomende / wierden sy van den
Gouverneur / die een Persiaan was / vriendelijk
ontfangen. Tot Diulfinde waren reeds gestorven
d' Heeren Thomas Powel, en Mr. Francois Bub.
Tot Tatta bleeben sy / alsoo roovers op die lange
weg te breezen waren / na een bequame gelegent-
heyd / om hun reys na Agra voort te setten ; na
2 maanden vertoevens ging hy in 't geselschap
van een groot man / die een conboop by sig had /
op reys. Ondertussen quam Mevrouw Powels
in de kraam van een Soon / maar sy en het kind
sterven / gelijk ook ten tijde van dat verduetig
wagten na die grooten man Mr. Michael Powel,
broeder van d' Heer Thomas in een schuylt zijn le-
ven verloor. De Ambassadeur tot Agra koomen-
de / wierd met alle beleefdheyd en bewijs van gunst
bejeegend van den Mogol, die op sijn klagte den
Banjaansen Gouverneur van Diulfinde ontbood /
om sig aan het Hof te koomen verantwoorden /
en beloofde den selven / inden hy soo lang wilde
wagten / in sijn tegenwoordigheyd te straffen :
maar de Ambassadeur spoepde / om sijn reys na
Persien voort te setten ; de Mogol gaf hem veele
presenten / en boorszag hem van een goed conboop /
en alles wat hy op reys soude van nooden heb-
ben ; dus vertrok hy na Persien, en had niet ee-
nen Engelsman meer by hem : Mr. Richard Bar-
ber sijn Apotheker keerde te rug na Suratte, en
Johan Heriot stierf tot Agra ; en dus had hy van
sijn oud gebolg niemand by sig / als sijn vrouwe en
haare dienaressen / 2 Persianen, den ouden Arme-
nier, en den Kircassier. Sijn Hollandsen juwelier
keerde ook met Mr. Edwards van Agra weder na
Suratte.

II. AFDEELING.

Prijzen genoomen; een Factory tot Calicut; Aanmerkingen omtrent verscheide plaatsen van Samatra; Verlies van Engelse schepen; Quade bejeëgening van de Hollanders; Factoryen en Comptoiren der Engelse in Indiën.

www.libtool.com.cn

In 't jaar 1616. den 29. February namen wy 1616.
Een Portugysse prijs.

Den 3. Maart op de Reede van Calicut ten anker leggende / quam een aansienlyk man van den Samorin (of Koning aldaar) met een gevolg van veel booten by ons aan boord / die sijn Meesters vlydschap over onse komst aldaar quam boodschappen / en dat deselve seer begeerig was / om met onse natie te spreken / weshalven hy met allen ernst versogt een dag / of twee te vertoeven / tot dat hy na den Samorin, thans tot Cranganor, een Kasteel der Portugysen beleegerende / mogt gesonden hebben. Kupinte van allerley voorraad wierd ons voor een redelyke prijs aan boord gebracht. (Calicut legd op 11 graden 10 minuten / en was daar de verandering 15 graden / 40 minuten.) Tegen den avond van die selve dag quam een loots van den Samorin ons versoeken / dat wy 2 / of 3 dagen voor Cranganor mogten koomen leggen.

Den 5. quamen wy met onse 4 schepen voor Cranganor, en lieten 2 mylen van het land onse ankers vallen. Omtrent den middag versogt de Samorin den Generaal by hem aan land / maar dat wierd / sonder een gyselaar te hebben / niet goed gevonden / en men soid Mr. Georg Barkley aan land: maar de Samorin wilde sijn meening niet mand / als den Generaal openbaren / en scheen misnoegd over desselfs verblyf aan land.

Den 8. ging de Generaal aan land en sprak met den Samorin, die voor sloeg een Factory in sijn gebied te vestigen / waar toe hy een goed huys sonder huur aan bood / neffens vryheyd van tollen en andere lasten voor alle goederen / die sy daar /

Een Portugysse prijs. Peyton tot Calicut verwelkomt uyt naam van den Samorin.

En versogt by hem tot Cranganor te koomen. Welk hy doet. Versogt aan land te koomen.

De Samorin wil niemant als hem selfs spreken.

Groote aanbieding van den Samorin,

of

1616.

Reden-wis-
feling daar
over.

Factory al-
daar op-ge-
rigt.
Wie daar in
gesteld
wierden.

of van daar fouden brengen / met een betupping van fijn geneegethepd tot onfe natie. Hem wierd geantwoord / dat wy onfe meefte goederen tot Suratte gelaaten hebbende / tegenwoordig niet in ftaat waren / en nu na Bantam gingen ; waar op hy fepde / dat'er geen fwarighepd was ober het geen wy daar tegenwoordig fouden konnen laten / maar dat wy 2 / of 3 Engelfe fouden daar laten / die geen gebrek fouden lijden / en dat wy in 't volgen- de jaar meer volk en goed fouden konnen brengen ; dus foude hy van onfe weder-komft konnen verfee- kerd zijn / en bupten dat van fijn hoop verfteeken zijn ; hy fepde / dat wy daar jaarlijks een fcheeps- lading peper fouden konnen hebben / en onfe waa- ren vertieren. Daar op wierd beflooten / hier een Factory te laten met de koopmanschappen / die wy thans hadden / die den 9. wierden te land gebragt. Wy fielden daar Georg Woolman tot Opper- koopman / en Peter Needham met Roger Hares tot Onder-koopluyden / neffens Richard Stainford, een jongen / om daar de taal te leeren. Aan den Koning / wiens naam was Pendre Quone Samorin wierd eenige fraapighepd / en een baatjen krypt vereerd ; hy beloofde het Fort Cranganor, als hy het van de Portugyfen won / aan de Engelfe ober te geeven.

't Beloofde
word van
den Koning
bevestigd.
Cochin.

Coulam.

Daar fy een
Portugys ne-
men.

Den 10. fonde de Koning een brief / waar in hy / met veel betupping van liefde / de gemelde booz- regten bevestigde. Op den felfen dag gingen wy t' zepl. Wy quamen booz Cochin ; en konden fien / hoe het geleegen was.

Den 11. hadden wy 't Kasteel / en de Stad Cou- lan in 't gefigt / en fagen een fchip onder het Ka- steel op anker leggen / welk wy aan-klampten / en weg namen / alfoe het volk daar van geblugt was / en niet een fchoot van het Kasteel gedaan wierd. Het was een Portugys fchip onlangs van Bengala en Pegu gekoomen / groot 4 / of 500 ton- nen / gelaaden met rys / kooze / Bengaalfc ftoffen / boter / fupker / gom / lak / hard was / drogifterpen en ander booz-raad.

Den

Den 12. kreegen wy wederom een schip in 't 1616.
 dog dat wy in de midder-nagt kreegen / en sig op
 de eerste schoot over-gaf. Ik liet de booznaamste
 van dat schip by my / (alsoo de andere schéepen nog
 3 / of 4 mijlen van my af waren) aan boord bren-
 gen / en settede eenige van mijn volk daar op / met
 order om niemand quaad te doen. Op het schip / dat
 met rijg / boter / supket / gom / lak / vogelsterpen /
 en Bengaalse stoffen gelaaden was / waren 18 / of
 20 Portugysen , en ontrent 18 slaven / soo mang-
 vrouwen / als kinderen. Wy booden hen onse eer-
 ste prijs aan / en mond-kost te geeven / om hen
 daar mede na 't land te brengen / maar daar wil-
 den sy niet aan / alsoo sy breefden / in handen der
 Malabaren te vallen / die met een vloot van 14
 zeplen hen onlangs by-kang overballen hadden.

Een derde
prijs.

Den 13. setteden wy hen aan land / daar sy ver-
 sogten / en lieten se gaan / sonder hun silver / ju-
 weelen / geld en diergelijke by hen te zoeken ; wy
 waren nu sterk 3 Engelse schéepen / en 3 prijzen.

Setten de
Portugysen
aan land.

Den 14. quamen wy tot Brinion ; hier losten
 wy upt de eerste prijs / 't geen ons goed dagt / en
 lietense drijven. Brinion legd op de breedte van 8
 graden / 30 minuten / de verandering was 15 gra-
 den. Daar is een kleyn steedetjen in een kleyn con-
 de Baap ; men kan het kennen aan een lange wit-
 te beuke na de Noord-zijde / en heeft aan de Zuyd-
 zijde hoog land / en 2 mijlen aan de selve zijde een
 roode klip digt aan de Zee-kant. De inwoonders
 van Brinion staan geheel niet onder de Portugysen.
 Hier van daan tot de Kaap Comorin is 14 mijlen /
 de kours daar na toe is Zuyd-oost ten Zuyden /
 een onbelemmerde kust.

Brinion.

Waar , en
hoe te ken-
nen.

Den 1. April lag het midden van Zeylon Oost
 ten Zuyden / 7 mijlen van ons.

Zeylon.

Den 10. hadden wy de plek van Adam in het
 Noorden van ons. Ik nam mijn af-schepd van
 den Generaal / also de Draak en Peper-corn souden
 gaan na Achen , en ik met de Expeditie na Pria-
 man , Tecoo , en vandaar na Bantam. Het is raad-
 saam tot het eynde van Maart te Brinion te blijven /

Plek
d' Adam.
Peyton ver-
trekt na
Priaman , en
Tecoo.

eer

1616. eer men de kraap voor-by vaard / wegens de stilte / en de Zuidelijke stroom / die na de Maldives over- set / alsoo dan de Oostelijke Monsoon ophoud. Ik soude alle / die van het Westen na Priaman , of Tecoo gaan / het soo raden aan te leggen / dat sy by 't ligt van den dag daar na toe koomen / van de Noord-zijde tusschen Nimptan , en de andere by-leggende Eyslanden. libtool.com.cn

Waarschou-
wing wan-
neer en hoe
die reys te
doen.

Den 30. quam 't schip Advijs , om na Tecoo te gaan / maar 't keerde op mijn versoek weder na Bantam , en wierd van daar gesonden na Japan.

Bantam.

Tijding en
komst van
Engelse
scheepen.

Den 1. Mey quam ik tot Bantam , daar ik de Hofiander onlangs van Japan , en de Attandance van Jambe gekoomen vond / daar op 't meeste volk siek / of dood was. Hier kreeg ik ook de tijding van Kapiteyn Dountons dood ; hier quam aan Kapiteyn Samuel Castleton , met de scheepen de Cloue en Defence , zijnde met de Thomas en Concordia na de Moluccas geweest ; de Thomas wierd geordoneerd van daar na Japan te gaan.

Tecoo.

Den 19. ging ik onder zepl na Tecoo.

Den 10. Juny wendde ik het na Priaman , en quam den 18. tot Tecoo.

Ontrent
Suratte zijn
knagende
wormen ,
die de
scheepen
vry bescha-
digen.
Raad daar
tegen.

Den 3. July haalde ik mijn schip op zijde / om het te bekleeden. Het dubbeld bekleeden / of met een dubbelde hupd te overtrekken is voor scheepen / die na Suratte gaan / seer noodig / want als de buptenste hupd soo vol worm-gaaten is / als een honing-raat / blijft egter de binnenste onbeschadigd ; het soude ook niet quaad zijn ; dat men het roer der scheepen met dun koper bekleede / om het knagen der wormen / waar door de selve by onbrykbaare worden / voor te koomen / alsoo dat groote belemmering in het sturen veroorzaken kan / en soo diep onder water zijnde niet wel te helpen is. De inwoonders van Tecoo zijn Barbaris , vals en bedrieglijk / en houden veel van giften en gaven. Ik ben daar meer als eens in gebaar van vermoord te worden geweest / als een trouw van 100 Tecoërs hunne deegens tegen ons trokken / om dat sy hun wil niet konden hebben / om onse goederen

Tecoërs be-
drieglijk
en boos-
aardig.

op hun woord / of na hun believen mede te nemen. 1616.

Den 20. stierf Thomas Bonner, onse Schipper / Een schipper sterft.
in wien's plaats Johan Rouquam / zijnde alsoo de derde schipper op dese reys.

Den 26. quamen hier van Achen, de Draak en Peper-corn. ~~Sp hadden daar peper gekocht~~ / die 'er gebragt wierd van Tecoo met groote Jonken, die af en aan varen / maar noopt bukten 't gesigt van het land. De Koning van Achen heeft die van Tecoo belast / hun peper daar te brengen / die dan niemand mag koopen als hy / die daar tegen sijne Suratse waaren aan haar verrupld / vooz sulken prijs als 't hem bellefd. Hy send ook veeltijds die waaren na Priaman en Tecoo, die sy dan vooz de prijs / die hy 'er op steld / moeten koopen / en niemand elders koopen / of verkoopen mag / vooz dat die van hem aan den man gebragt zijn; dit nu maakt onse handel met hem (daar na) te beter / Jambe legd aan de Oost-zijde van 't Epland Sumatra, en leverd soo grof-grepnde peper upt als Priaman, maar staat niet onder 't gebied van den Koning van Achen, gelijk als Baruse, Passaman, Tecoo, Priaman, Cottatinga en andere plaatsen / die aan de West-zijde leggen. Baruse legd ten Noozden van Passaman, en leverd veel Benjoin upt; Cottatinga goud en andere plaatsen peper upt.

De Generaal bzagt aan die van Tecoo des Konings van Achens bzef / die van de aansienlijkste met groote onderdanighepd ontfangen wierd / want elk kuste deselve en ley die op sijn hoofd / beloovende den inhoud des selfs na te koomen; maar dat geschiede niet / en daarom soude wel dienstig zijn te besorgen / dat de Koning de wijsen en de bysonderheeden van onsen koophandel quam upt te drukken.

Den 11. September, maakte ik zepl / om wederom na Bantam te varen. Op Sumatra heeft men het beste en meeste goud by den grooten hoo- gen berg van Passaman, alwaar ook de meeste beste en beste koop peper is / maar de quade ge-
siet.

De Koning
van Achen
is een
Koopman.

Jambe en
andere
plaatsen op
Sumatra,
watse uytle-
veren.

Brief van
den Koning
van Achen
tot Tecoo
aangenoo-
men met
eerbiedig-
heyd, dog
word niet
nagekoo-
men.

Passaman
goud en pe-
per-kust,
maar seer
ongesonde
lugt.

1616.

Vuyl water
tot Tecoo
veroorfaakt
veele qua-
len.

Tecoers een
boos-aardig
volk.

De Portu-
gysse prijzen
verkogt.

Kenbare
ondiepten
en klippen.

Hoe veylig
na Priaman
te vaaren.

steltenig der lugt is 'er soo besmettelijk / dat die van onse natie / sonder menschen te verliezen / derwaards niet konnen gaan; ook behoefd men om de peper niet derwaards te gaan / alsoo de Suratse waaren tot Tecoo genoeg getrokken worden. Ik heb gemerkt / dat die van Tecoo veel vuyle quaalen onder de leeden hebben / sommige van hen scheenen de leenden te vertoeten en af te ballen / en andere hadden groote gestwellen (wennen) onder de kin op hun keel / die soo groot als een witte-brood waren / welk sy het quaad water / welk sy dronken / toe-schreeven; maar sy zijn seer onbescheeden om hunne siekten en quaalen te geneesen. Die van Tecoo zijn vuyl / snood / diefstagtig / winstgierig / 't zy door bedrog / of (als sy derben) met geweld / of met quade rekening en vals gewigt / en genegen om selfs ons eeten en drinken / dat sy voor ons veerdig maakten / te vergiftigen / &c. Men mag hoopen / dat de Koning van Achen daar beter order stellen sal.

Wy lieten daar in ons Comptoir maar 5 van de onse. Wy maakten ons tot Achen de 2 Portugysse prijzen quijt / en gaben van 't geen daar van quam (volgens Zee-gewoonte) een sesde-deelte voor de maats op de scheepen / en het overige voor de Reeders.

Tussen Priaman en Tecoo legd een gevaarlijke ondiepte Noord-west ten Westen van de Zuid-west-zijde van Priaman, die een mijl lang / en een vieren-deel breed is; men moet toefien / dat men niet op verbalt: maar dese en andere hier ontrent leggende ondiepten konnen / alsoose wit zijn gelijk een kristal / gemakkeijk gekend worden. Als men het Zuid-westelijk Epland in het Zuid-zuid-oosten heeft / is men het gebaar voor by / en als men het Noordelijkste Epland van de 4 voor het Land van Priaman in het Oosten ten Noorden heeft / mag men het na de Ree setten Oost en Zuid-oost en Oost-zuid-oost / latende 2 Eplanden aan stuur- en 2 aan bak-voord. Tecoo legd op 30 mi-

minuten Zupder-breedte / de verandering na het 1616.

Westen is 'er 4 graden / 30 minuten; en Priaman op de Zupder-breedte tussen 48 en 50 minuten. Deele van ons volk wierden hier siek / van het onmatig drinken van Arak en andere sterke dranken.

Sieke van 't sterk drinken van Arak.

Als ik voorleeden October tot Bantam was / waren daar en tot Jacatra, 4 Engelse en 5 Hollandse schepen / waar door de peper wat gesteygerd was / te meer / alsoo de Hollanders roemden / dit jaar 1600000 Realen van agten aan gereed geld te hebben mede-gebragt / welk sy na alle waarschijnlijkhepd ten trots van de onse voorgaben. Hun laatste vloot / sterk 6 schepen / had 2 / of 3 Portugysen genoomen / daar sy geweldig op roemden.

Hollanders soeken de Engelse alom in Indiën te benadeelen.

't Schip de Trades-Increase wierd van de Javanen twee-maal in brand gestookten / welk egter van ons volk gebluft wierd / maar wierd voor de derde-maal op soo veel plaatsen te gelijk in brand gestookten / dat 'er / niet tegenstaande alle moeyte / geen lesschen aan was.

De Trades-Increase verbrand.

De Darling (om hier met wepnige by te voegen / wat schepen by mijn vertrek van Bantam vergaan / of opgeleyd zijn) wierd in Junius 1615. door Mr. Larkine, en de Factorp tot Patane opgeleyd / alsoo het niet konde gekalfaterd worden: men seyde / dat de schipper Herrold voorgenoomen had / met het schip tot de Portugysen over te loopen / maar daar in belet / egter selfs was overge-loopen.

Rampen van verscheide Engelse schepen.

De Thomafine was in September, van de Molukkes koomende / by nacht op een ondiepte verongelukt; de goederen / die niet veel waren / wierden verlooren / maar 2000 Realen van agten aan geld / met hun provisie geboorgen; sy bleeven 14 dagen op een woest Epland / daar sy hun boot klaar maakten / en met deselve tot Bantam quammen / mede-bringende hun geld / maar 't geen sy border hadden / moesten sy daar laten / alsoo de Koning van Macassar het aangeflaghen had / en weygerde weder te geeven. Gemelde ondiepte legd

18 TWEEDE REYS NA OOST-INDIEN

18 mijlen ten Westen van Macassar. 't Schip Hector verging tot Jacatra, terwijl sy het op 30 haalden / door-dien / gelijk gesegd wierd / het boven-werk niet besorgd / en de soomen soo open waren / dat het veel water in kreeg / en soo op 3 vadem zonk; de kiel was ongemeen vol worm-gaten.

De Concordia verrot en lek zijnde / wierd aldaar van sijn provisie geligt / en in de grond geboord digt by het Land.

De Hosiander wierd geordonneerd / na de kust van Coromandel te gaan / gelijk hy deed den 15. October.

Engelse
Comptoi-
ren in Oost-
Indiën.

Soo veel ik verneemen konde / heeft de Engelse maatschappij in Oost-Indiën de volgende vaste Comptoi-ten / of Factorpen : Bantam, Jacatra, Suratte, Amadavar, Agra en Azmiro, Bram-pore, Calicut, Masulipatan, Petepoli, Patane, Siam, Baniarmasse, Socodania, Macassar, Achen, Jam-be, Tecoo, Firando, Japan en Banda.

Engelse on-
matig in
het drinken
van Arak.

Dat de Factory tot Achen is opgeregt / diend merkelyk tot beter voorszetting van onse saken tot Priaman en Tecoo, welke plaats ongesond is / byzonder voor die haar selven met heete en brandende dranken (Arack en Aracape) op-bullen / waar door veel ontydig aan hun eynd koomen / welk menig-maal de reys en het land geweeten word. Hoe ongereegeld het gemeene volk bukten 's Lands is / kan men sig t' hups niet verbelden / want veel meenen / noopt wel te zijn / als wanneer sy hunne herffenen met het drinken onstellen.

De Koning
van Achen
verleyd de
Engelse tot
het drin-
ken.

Is wreed o-
ver sijne on-
desfaten.

De Koning van Achen word gesegd / de Engelse, als sy by hem koomen / op een wondere wijs tot het drinken te parssen / om sijn genegendheyt daar mede tegen hen te toonen / en voor een wan-agting te houden / als sy niet gelijk hy in 't water sitten. Hy is seer wreed ontrent syne ondersfaten / en laat dagelijks om kleyne / of wel geene reeden hen handen / armen / of beenen afkappen / of laatse voor de Olifanten werpen / en ge-

gebied sijne / daar op geleerde / Olifanten / deselve
 soo meenigmaal / en soo hoog te werpen / als 't
 hem goed dunkt / tot datse / of vermorfeld / of
 dood zijn. Hy heeft verboden / in zijn Haven aan
 Land te koomen / sonder verlof van heit verkree-
 gen te hebben; dit was van een Hollands koop-
 man verwaarloost / die / een Hollands Generaal
 daar arriveerende / bewoog aan Land te koomen /
 alsoo hy booz-gaf / seer wel by den Koning te staan;
 hy aan de Hof-poort koomende / versupmde ook
 daar verlof te versoecken; de Koning nu merkten
 de / dat de koopman oorsaak tot die verwaand-
 heyd was / ontbood den selven / en liet hem booz
 den Olifant werpen / die hem drie-maal heen en
 weer slingerde / dog soo / dat hy niet veel gequetst
 wierd / om hem te leeren in het toekoomende des
 Konings order niet te verwaarloosen; de Hollandse
 Generaal daar by-staande / breefde het ook zijn
 heurt soude vallen / maar de Koning sprak hem
 als onkundig van zijn order by. Naderhand ont-
 bood de Koning den koopman / om te verneemen/
 hoe hy sig over die straf gedroeg / die booz arger
 breefende / hem blepde / en sepde deselve booz een
 vaderlijke kassijding aan te sien / edog hemmelyk
 met hunne schepen weg-voer / maar de andere
 hem wissende volgen / wierden te rug gebragt / en
 de Koning stelde ons in hun hups.

III. A F D E E L I N G.

Een beknopt berigt van de Havens, Steeden en Plaatsen
 daar de Portugysen op handelen, tusschen de Kaap van
 goede Hoop en Japan, soo veel ik doornauw-
 keurig onderzoek heb konnen verneemen:
 Vertrek na Engeland.

DE Rivier Quame is op 21 graden / 50 minu-
 ten Zuyder-breedte; hier segd men goud / O-
 lphants-tanden / amber-grijs en slaven te zijn / om
 welke sy daar jaarlyks gaan handelen.

Mosambique is een Epland / daar sy om goud /
 amber-grijs en slaven handelen.

1616.

Mombassa.

Mombassa leyd op 3 graden / 30 minuten Zuyderbreedte / daar sy jaarlijks goud / amber-grijs / Olifants-tanden en slaven voor yser / loot / tin / en Cambayse waaren reuplen.

Magadoxo.

Magadoxo leyd op 2 graden / 25 minuten ; daar is overbloed van Olifants-tanden / eenig amber-grijs / en verscheide soorten van drogisterij. Van dese plaatsen handelen sy van jaar tot jaar op Cambaya , de Roode-Zee , en andere plaatsen / waar toe sy de Monsons waar-neemen ; de Westelijke Monson waayd in April, Mey, Junius, Julius, Augustus , en een gedeelte van September , en de Oostelijke de overige maanden van het jaar ; tusschen beyden is het stil / of veranderlijke wind / en hond maar weynig dagen eene streek / maar aan de Oost-zijde van Sumatra heeft men 5 maanden Ooste / en 5 maanden Weste / en 2 maanden veranderlijke wind.

Waarschouwing van de Monson.

Ormuz.

Hun handel aldaar.

Ormuz is in de Golf van Persiën ; hier van daan handelen sy / op Persiën, Arabiën, Diulsinde en elders ; sy haalen veel paarden van Balfora, en brengen een / of twee scheeps-lading Persiaanse waaren na Diulsinde, daar sy in 't eynd van Augustus, of half September aankoomen / en veel Realen van agten mede brengen. Ormuz is hun beste plaats / die sy in Indiën hebben / uytgenoomen Goa.

Muscat.

Muscat : hier hebben sy een Fort / maar niet veel handel ; sy houden de land-saaten te Land en te Water in den toon / en laaten hen geen koop-handel toe / als niet hun verlof en bepaaling / wat en hoe veel / onder bedrugging van confiscatie / gelijk sy ook in geheel Indiën doen / ter plaatse daar sy meester zijn.

Diulsinde.

Sinde , of Diulsinde (reeds gemeld) is onder het gebied van den Mogol , op 24 graden / 38 minuten ; de verandering is 'er 6 graden 45 minuten na het Westen.

Diu.

Tot Diu hebben sy een sterk Fort.

Damon.

Damon is een Stad van hen bewoond / hier hebben sy een Kasteel / en gelijk gesegd werd / 100 dorpen onder hen.

Ses-

Serra de Baziën legd een wepnig ten Zuiden van ^{1616.}
 Damon, en grensd aan het Land der Decaners; *Serra de Bā-*
 tussen dat en Chaul hebben sy 3 Havens / Gaziën, *ziën.*
 Banda en Maja.

Chaul is een groote Stad met een Fort. *Chaul.*

Dabul heeft een Comptoir / maar geen Fort. *Dabul.*

Goa is hun Hoofd-stad in Indiën, daar het Hof *Goa.*
 van den Onder-koning is / gebouwd op een kleyn
 Eyland; daar is de anker-plaats van hunne kraa-
 ken.

Onor heeft een kleyn Fort. *Onor.*

Barcolor heeft een Kasteel en een kleyn Steedet- *Bar-color.*
 jen; dese plaats leverd peper / gengber en veeler-
 ley drogisterpen.

Mangalor heeft een kleyn Steedetjen en een Ka- *Mangalor.*
 steel.

Cananor is een Stad met een Kasteel / de koop- *Cananor.*
 manschappen alhier zijn als booren.

Van Calicut zijnse door den Samorin verdree- *Sy zijn ver-*
 ven / welk hy ook tot Cranganor, daar sy een Fort *dreeven van*
 hebben / soekt te doen. *Calicut.*

Cochin is een sterke Stad met een Kasteel / leg- *Cochin.*
 gende vermakelijk aan de Zee-kant; heeft een
 goede lugt en schoone Rivier / daar de schepen be-
 quamelijk konnen leggen.

Coulan; hier hebben sy een Stad en sterk Ka- *Coulan.*
 steel.

St. Laurens is een kleyn Dorp / bewoond van
 Monniken en Jesuiten.

Quilaon is een kleyn Stad met een Kasteel. *Quilaon.*

Tuckatra is een Steedetjen met een Kasteel; de *Tuckatra.*
 inwoonders zijn meest Christenen.

Maner legd op het Eyland Zeilon, tussen de Kaap *Maner.*
 Comorin en Punto de Galle is een Stad bewoond
 van Portugysen. Sy hebben hier ook Columbo, *Columbo, en*
 en veele andere kleyn plaatsjens / soo dat sy by- *by-na ge-*
 kans meester van het geheel Eyland / dat kaneel *heel Ceylon,*
 en drooge waaren upt-leeverd / geworden zijn.

Negapatan is een Stad van grooten koop-han- *Negapatan.*
 del; hier hebben sy niet meer als een Factoryp.

St. Thomas, of Maliapor is een bemuurde Stad / *St. Thomas;*

22 TWEEDE REYS NA OOST-INDIEN

1617. bewoond van Portugysen, en legd op 13 graden / 20 minuten.

Hunne plaats op de Ganges en Bengale. *op* Op de Ribier Ganges hebben sy veele klepne plaatsen / en op sommige een Factory / en een Steedetien op Bengale.

Pegu. In Pegu hebben sy een Factory / gelijc ook tot Aracon, ~~en op de Rivier Martaban.~~

Junsalao. Tot Junsalao hebben sy een groote Factory / van waar sy veel tin na de Kust van Malabar laaden.

Malacca. Malacca is een sterke Stad en Kasteel; het middel-punt van een grooten koop-handel in dese gewesten / daar hen de Koning van Achen soekt upt te roepen / en dit jaar sommige hunner scheepen geplunderd en verbrand heeft.

Macao. Macao is een Eyland op de Kust van China; hier hebben sy een Stad en Kasteel / daar / gelijc gesegd word / grooten koop-handel met de Chineesen gedreeven word.

Japan. Op Japan hebben sy een Factory / maar geen Stad nog Fort. Sy handelen ook op de Kust van China, en varen met een bequame Monson van Japan en andere plaatsen af en aan / waar op de Hollanders gesegd worden eengoede buyt te maken / gelijc ook van alle Heydense natien / als Chineesen en andere / alsoo het al vis is / dat voor hun niet komt.

Peyton ver-trekt na Engeland. Den 1. November gingen wy onder zepl.

1617. Den 5. January konde ik door de sterke wind het anker niet op-haalen / om de Draak en Peper-corn, na het Penguinien-Eyland te volgen. Ik soude de scheepen / ontrent dese tijd des jaars ontrent de Kaap koomende / niet raden / digt op de Kreede van Saldania te ankeren / maar liever na het Penguinien-Eyland te gaan / en daar met twee scheepen te gaan ankeren / tot dat de wind blend: want in December, Januarius en Februarius waapen daar de Zuyd-zuyd-ooste winden vreeslijk / bysonder van de nieuwe tot de volle Maan / en eyter oordeel in het gevaerlijk / dese plaats te laten leggen / op hoop van St. Helena aan te doen / en raad-

raadsamer het sekere te nemen booz het onseker /
 alsoo de bedreevenste stuurman dooz de donkere
 Maan en betrokken Son / en de dikke mist / die 'er
 op deese tijd des jaars is / kan missen / met verlies
 van schip en menschen. Corey quam by ons met
 3 schapen / en belofte / van nog meer te brengen /
 maar hy was haastig / om weder na sijn vrouw en
 kinderen te gaan / die hy seide tegenboozvig ver-
 der af te woonen ; het schijnd dat sy waren schuw
 en bevroesd geworden dooz de Hollanders , die met
 een trouw van 100 man / op sekere tijd hun land had-
 den dooz-loopen. Varsse vis was hier onse beste
 verbarssing.

1617.

Saldania
 raadzaam
 aan te
 doen.

De Sald-
 niërs schuw
 om der Hol-
 landers wil.

Den 9. April voeren wy dooz de groente / ge-
 naamd de Seragasso , welk met lange streepen een
 stuk weegs van malkander met de wind heen en
 weder drijft ; het heeft een blad gelijk als Zee-ven-
 kel / maar niet soo dik / en een heel kleyne geele
 bespe : het strekt sig uyt / van 22 graden / 3 minu-
 ten Noozder-breedte / tot op 32 graden.

Groente in
 Zec.

Den 29. Mey quamen wy in Duyns op an-
 ker.

Komt in
 Duyns.

E Y N D E.

R E Y S

Van

T H O M A S C O R Y A T ,

Na

A S M E R E ;

*Zijnde de Hof-Stad van den Grooten Mogol.**Van Jerusaleem, na derwaards door hem met
een Caravaan ondernoomen.**In het jaar 1615.**Briefs-wijse opgesteld, en aanijnen
Vriend Mr. L. Whitaker gesonden.**Seer waarde en geliefde Vriend, Mr. L. W.**Anima dimidium mea (mijn ziels weder helst.)*

1615.

*Coryats Brief
aan Mr. L.
Whitaker.*

Ertelijke groetenis in den aulhair on-
 ser behoudenis Jesus Christus. Ik weet
 wel / waar van daan ik laatst aan u ge-
 schreeven heb / te weten van Zobah,
 (gelijk het de Propheet Samuel in zijn
 2. boek / in 't 8. cap. en 3. vs. noemd) dat is /
 Aleppo, de boornaamste koop-stad van geheel Sy-
 riën, of liever van de Oosterse wereld; maar / om
 de waarheid te seggen / ik heb vergeeten wanneer /
 alsoo ik geen coppen van mijne brieven houde / ge-
 lijk ik mijne meeste lands-luyden / op alle plaat-
 sen van de wereld / daar ik se vind / sie doen / eg-
 ter kan ik seggen / ten waare mij mijn geheugenis
 bedriegd / dat het ontrent 15 maanden geleeden
 is.

Had 15
 maanden
 te vooren
 geschreeven
 van Zobah
 (Aleppo.)

Een maand daar na / keerde ik weder na Alep-
 po van Jerusaleem, bleef daar nog 3 maanden;
 na verloop van de selve vertrok ik van Aleppo met
 een reys-geselschap (Caravaan) na Persiën, en pas-
 seer=

feerde na 4 dagen reysens de treffelijke Rivier Eu- 1615
 phrates (de voornaamste van die het Paradijs be-
 waterden / en upt welken als de Hoofd-Rivier de
 3 andere sprooten.) Over die Rivier zijnde / quam Reysd van
Jerusalem
na Aleppo.
Over den
Euphrates.
Mesopotamia
(Chaldaa.)
Ur.
 ik in Mesopotamiën , anders Chaldaa genaamd /
 want daar maakt de Euphrates een schepding van
 Syriën en Mesopotamiën. Hier van daan quam ik
 na 2 dagen reysens tot Ur in Chaldeen , de geboorte
 plaats van Abraham, een seer aangename en verma-
 helijke stad / daar ik 4 dagen bleef / maar ik konde /
 hoewel 'er seer begeerig na was / niet het minste
 over-blijffel vinden van het huys / daar die geloo-
 vige dienaar Gods gebooren was. Hier van daan
 had ik 4 dagen reysens tot aan de Rivier Tygris, Tygris was
on-diep.
 daar ik over moest / dog vond de selve daar ter
 plaats soo ondiep / dat het water niet hooger als
 tot aan mijn knuten quam / en ik te voet daar
 konde door-waaden. Ik sag nu door eygen be-
 vinding / dat Chaldeen de naam van Mesopotamiën
 gegeven is / om dat het tusschen die 2 Rivieren be- Mesopota-
miën waar-
om soo ge-
naamd.
Groot Ar-
meniën.
Meden.
Ecbatana
 slooten is. Over den Tygris zijnde / quam ik in
 het grooter Armeniën , en vervolgens in het laa-
 ger Meden , daar ik 5 dagen bleef in desselfs Hoofd-
 stad / te vooren genaamd Ecbatana, daar Cyrus
 by de somer-tijd sijn Hof had gehad / (een stad
 meermaals in de Schriftuur gemeld) thans be-
 kend met de naam van Tauris ; jammerlijker ver- (Tauris)
verwoest
door de
Turken.
 bal en verwoesting van een stad / upt-genoomen
 dat van Trojen en Cyzicum in Natolien , heb ik
 noopt met mijn oogen gesien. Als ik met ernst
 dese ruinen / beklagelijke getuygenissen van de
 Turkse verwoesting / beschouwde / quam my het
 vers van Ovidius te binnen : Ludit in humanis di-
 vina potentia rebus , dat is : De Godlijke magt
 speeld ontrent menschelijke saken ; En dat van
 Hesiodus : Τὰ δ' ὑπὲρ ἑλκεα νέεσκε θεῶν Ζεὺς ὑπὲρ ἑλκεῖναι.
 dat is : De hooge Jupiter steld het hoogste wel tot
 het onderste. Van Ecbatana (Tauris) had ik twee
 dagen reysens tot een stad / ten tijde van Strabo ,
 Arlacia in het hooger Meden , maar nu Casbin Casbin.
 genaamd / 4 dagen reysens van de Caspise Zee ,

1615.

*Spahan.**De Koning
van Perſien
vervolgd de
Chriſtenen.**Lahor de
grootſte
ſtad van de
wereld.**De Rivier
Indus ſeer
breed.
Spruyt uyt
het geberg-
te Caucasus.**Ontmoet de
Heer Sher-
ley.**Die na Per-
ſien ging.**En met hem
gemeen-
ſaam ſprak.*

daar wel-eer de Tartariſe Doſten hun Hof gehad hebben. Van daar reysde ik in 23 dagen tot Spahan in Parthia, de reſidentie-plaats des Konings van Perſien, maar op die tijd was hy in het land van Gurgistan, opzoekende de arme Chriſtenen aldaar / die hy te vuur en te ſwaard vervolgdde / hier 2 maanden gebleeven zijnde / reysde ik met een Caravaan te land na Oolt-Indiën, en bragt op die reys tuffen gemelde plaats (dooz een gedeelte van het regte Perſien, en een groote ſtreek van het koſtelijk en vermaard Indiën) en de trefſelijke ſtad Lahor, 4 maanden en eenige dagen toe; Lahor is de grootſte ſtad van de geheele wereld / want ſy is ten minſten 16 mijlen in den omtrek / en grooter als Conſtantinopolen ſelfs: maar 12 dagen / eer ik daar quam / paſſeerde ik de vermaarde Rivier Indus, die eens ſoo breed is / als de Theems tot Londen, en ſijn oorzprong heeft uyt het gebergte van Caucasus, vermaard by de oude Doëten en Hiſtorijſchrijvers ſoo Griekſe als Latijne, die Plato, als hy in deſe geweeſten reysde / uyt nieuwig-glerigheid ging ſien; deſelbe leggen niet verre van de grenſen van Scythiën, thans Tartaryen genaamd; ik maak my ſelven de hoop / van die ook te ſien / eer ik Indiën verlate. Ik had bykans vergeeten u een merkelyke ſaak mede te deelen: half weg tuffen Spahan en Lahor, op de grenſen van Perſien en Indiën, ontmoete ik de Heer Robert Sherley met ſijn vrouwe / die van het Hof van den Mogol (daar hy gunſtig ontfangen / en met koſtelijke bereeringen beſchonken was) na dat van den Koning van Perſien reysde; hy was met ſijn geſchap rijkelyk voorzien van alles / dat op de reys van nooden was / en 't was my een groot vermaak / deſelbe in ſulken gewenſten ſtaat te ſien. Hy liet my / tot mijn groot genoegen / ſien / beyde mijne boeken / die ſuyver en net bewaard waren / en be- loofde deſelbe / byſonder mijn reys-boek den Koning van Perſien te vertoonen / en hem ſommige voornaame ſaken daar uyt in de Turkſe taal te vertolken / op dat ik / wederom daar koomende (alſoo

ik voorgenoomen heb / met Gods hulp door Per-
 siën weder na Aleppo te keeren) te beter toegang
 by hem soude hebben. Behalven andere rariteiten/
 bragten sy uyt Indiën mede / 2 Olifanten / en
 8 Antelopes , de eerste / die ik oopt gesien heb /
 maar naderhand aan het Hof van den Mogol sag
 ik een meenigte der selver : sy wilden deselve aan
 den Koning van Persiën betoeten. Hy en syn
 vrouw beweesen my veel eer / dog sy bysonder / die
 my 40 schellingen Persiaans geld vereerde , sy schee-
 nen van vreugde op te springen / als sy my sagen/
 en beloofden / my in des Persiaansen Konings gunst
 te brengen / en hem te beweegen my een Princelyke
 weldaad te bewijzen / waar toe ik hoop / dat mijn
 boek eenige aanleypding geeven sal / alsoo hy sulken
 vermakelyken Dofst is / dat hy in verscheydene
 mijner vermakelyke Hieroglyphica , indien se hem
 regt en na waarheyd worden voorgesteld / sekerlyk
 genoegen hebben sal.

Wat hy uyt
 Indiën mede
 bragt.

Coryat
 krijg van
 hem een
 vereering,
 en groote
 beloften.

Van de vermaarde stad Lahor, had ik 20 dagen
 reysens / tot een andere schoone stad Agra; tusschen *Agra.*
 beyden was soo aangenamen en effen land-streek / *Onvergelij-*
 als ik mijn leven gesien heb / en twijffel wel / of *kelijke*
 wel diergelyke in den geheelen omtrek van de be- *land-streek.*
 woonde wereld te vinden is. Nog is 'er een an-
 dere / niet min merkelyke saak behalven de effen
 grond / op dese weg : aan beyde syden van de weg / *De geheele*
 daar men heen reysd / is een ry met boomen van *weg aan*
 de stad Lahor tot Agra toe / welk de beste en on- *weder-sij-*
 vergelykelykste vertooning van die soort maakt / die *den met*
 ik oopt met oogen gesien heb. Verder is vreemd / *boomen be-*
 dat 10 dagen tusschen Lahor en Agra een gebergte *plant.*
 is / eenige mijlen ter linker-hand van de weg /
 daar de inwoonders desselfs een wonderlyke ge- *Een vreem-*
 woonte hebben / dat alle de broeders van een huys- *de gewoon-*
 gesin maar een en deselve vrouw hebben / soo dat *te.*
 somtyds eene vrouw ten dienste is van 6 / of 7
 mannen ; my heugd diergelyke by Strabo gelessen
 te hebben van de Arabiers , in het gelukkig Ara-
 bien. Agra, is een seer groote stad daar de Mo-
 gol , uyt-genoomen 2 jaaren herwaards / altyd
 sijt.

1615. *zijn Hof gehouden heeft / maar is in alle opsigten minder als Lahor.*

Asmere.

Van Agra had ik 10 dagen reysens tot Asmere, daar des Mogols Hof thans is; hier vond ik een Engels Opper-koopman met 9 andere mijner land-genooten / daar woonende / om koop-handel / tot dienst van de Altbare maatschappij der kooplieden tot Londen, die op Oost-Indiën handelen / te doen.

Tussen
Jerusalem
en Asmere
reysde Co-
ryar 15
maanden,
alles te
voet.

Op dese reys van Jerusaleem tot het Hof van den Mogol, besteede ik de tijd van 15 maanden en eenige dagen / die ik geheel en al te voet gedaen heb / maar met meer als een paar schoenen / soo dat ik sulken Properipateticus (ik wil my selven de naam van Peripateticus niet geeven / althoo die naam beteekend permand / gelijk gy weet / die in een plaats rond-om / of heen en weder wandeld) dat is een wandelaar / die te voet voorwaards upt-wandeld / dat ik qualijk geloof / dat gy van diergelijke u leven lang gehoord hebt / want de geheele weg van Jerusaleem tot Asmere

Zijnde 2700
Engelse mij-
len.

behefisd 2700 Engelse mijlen. Mijn geheele dooz-wandeling van dit groot Asien sal waarschiynlijk een reys / van ontrent 6000 mijlen zijn / wanneer ik te rug sal keeren dooz Persiën, en ober Babylon en Ninive sal koomen tot Cayro in Egypten, en van daar de Nijl af / tot Alexandriën, daar ik een dag denk te blijven / en met Gods hulp / scheep te gaan / om na het Christen-rijk te va- ren / zijnde een seer groote streek.

Overleg van
sijn te rug-
reys.

Mu ben ik aan het Hof van den Mogol, en ge- loove u niet on-aangenaam te sullen zijn / daar van iets te hooren / welk ik beknoptelijk sal doen / en daar in byz kort zijn / om niet af te snijden het vermaak / dat gy naderhand upt mijn mondeling verhaal soud konnen hebben. De tegenwoordige Dost is een seer destig man / met naame Selim, van welken naam ik nooyt meer gehoord / of ge- leesen heb / als dat voor 80 jaar / of daar ontrent een Mahometaans Koning genaamd wierd / Sultan Selim van Constantinopolen, die Jerusaleem, Da- mascus,

De Grooten
Mogol word
beschree-
ven.

mascus, Aleppo, Cayro en andere plaatsen ge-
 wonnen en aan zijn rijk gehegt heeft. Dese Dorst
 is 53 jaaren oud; zijn geboorte-dag wierd / terwijl
 ik daar was / met ongemeene groote pragt ge-
 bierd; hy wierd gewoogen in een gouden waag
 (gelijk hy jaarlijks sonder missen onderhoud) welk
 ik ten allen geluk sag; men leg soo veel goud in
 de eene schaal / als noodig was / om hem op te
 weegen / welk hy daar na aan de armen uytdeel-
 de. Hy is nog blank nog swart / maar tusschen
 bepden / welk ik niet beter en kragtiger kan uyt-
 drukken / als dat hy een Olijf-kleur heeft; hy
 heeft een wel-gemaakt lighaam / en is van leng-
 te (welk niet sonder waarschiynlijkhepd seg) ge-
 lijk als ik / maar dikker en lijviger. Zijn Land
 strekt sig seer verre uyt / en is in den omtrek wep-
 nig minder / als 4000 Engelse mijlen / welk by-na
 met de uytstrekking van de Turkse Landen over
 een komt / of indien het na de konst van een Land-
 meeteer gemeeten aan grond te kort komt / werd
 het rijkelijk door de vrugtbaarhepd van de grond
 vergoed: want in 2 dingen overtreft dit Land het
 Turkse; Voor eerst, in de vettighepd van grond/
 alsoo geen gedeelte van de wereld vrugtbaarder
 aard van Land heeft / dan al het Land in zijn
 Rijk / uytgenoomen dat gedeelte van Babylonien,
 daar het aardse Paradijs geweest is / en in tegen-
 deel is een groot gedeelte van des Turks Land
 ongemeen schaal en onvrugtbaar / (gelijk ik in
 mijn reys door het selve heb gemerkt). bysonder in
 Syrien, Mesopotamiën en Armeniën, daar veel
 groote strecken Lands soo t' eenemaal vrugteloos
 zijn / datse niets goeds voort-brengen / en indien
 petz / Infelix lolium & steriles dominantur avenæ,
 allerley onkruid d' overhand heeft. Ten tweeden,
 in de t' samen-geboegdhhepd van alle sijne land-
 schappen / die alle in een en 't self de schoone vaste
 Land van Indiën leggen / en geen ander Dorst
 een voet lands daar in heeft; maar vele parcee-
 len der Turkse Landen zijn door de Zee en an-
 dersins wijd en sijd van malkanderen gescheyden.

Daar

1615.

Word's
jaars eens
gewoogen
tegen goud,
dat aan ar-
men gegee-
ven word.

Sijn kleur
en postuur.

Uytge-
strektheyd
van zijn
Land.

En vrugt-
baarheyd.

Die onge-
meen uyt-
munt.

Boven de
Landen van
den Turke

Legd al oer
aan mal-
kander.

Infanten voor hem / welk het fraapste gesigt van de wereld is; veele derselver zijn 13 en een halve boet hoog; en begtende is het / als of 2 kleine bergjens tegen inalkander koomen aanbonsen; als deselve in 't midden van hun gebegt door sekerere vper-wecken niet geschepden wierden / so souden elkander met huine vreeslijke tanden deerlijk wonden. De Koning onderhoud 30000 Olyfantten in sijn rijk op onafmeetelijke onkosten; en hy spendeerd tot onderhoud van de selve / sijne Leeuwen en andere beesten een ongelooflijke somme gelds / ten minsten 10000 ponden Sterlings daags. Sedert mijn komst aan het Hof heb ik op een Olyfant gereeden / en meene in mijn volgende boek / indien God wil / mi in een schilderij / of afbeelding / sittende op een Olyfant / te vertoonen.

De Koning houd voor hem selven 1000 wijven / waar van de voornaamste / Normal genaamd / Koningin is. Op kond uwe vrienden vertellen / 't geen ik nu als een merkelyke saak nog sal verhaalen: ik heb in mijn 10 maandige reys van Aleppo tot aan des Mogols Hof / niet meer als 3 pond Sterlings upt gegeven / (en egter leefde ik alle daag wel) door dien de eet-waaren in sommige Landen / daar ik door reysde / soo goed koop zijn / dat ik meenigmaal met een Engelse penning (een blank) fatsoenlyk konde toekoomen; daar en boven raakte ik van de 3 pond niet minder / dan 10 schellingen Sterlings quijt / die mi door eenige loofse Christenen van de Armenise natie ontfutseld wierden / soo dat ik op gemelde reys in der daad / maar 15 schellingen uptgegeeven heb. Ik ben op de reys in een stad geweest / Detee genaamd / daar Alexander de Groote, Porus Koning van Indiën in een veldslag overwonnen / en tot teeken van sijn overwinning een koopere pylaar / die 'er nog staet / opgerigt heeft. Ik heb teegenwoordig veele persers in 't vper / want de Italiaanse taal reeds / God dank / konnende spreken / leet ik teegenwoordig de Persiaanse, Turkse en Arabise taalen. Ik ben al 3 maanden aan des Mogols Hof geweest /

1615.

Gevegt van Olyfantten. Der selver ongemeene hoogte.

30000 Olyfantten onderhouden.

Met ongehooflijke onkosten.

De Mogol heeft 1000 wijven.

Ongemeen on-kostelyk is de reys van Coryat gedaan.

Een gedenk-teeken van Alexander M. opgerigt.

Coryat leerd Persiaanse, Arabise en Turkse taalen.

1615. weest / en sal onder Gods Heylige toelaating / hier
 nog 5 maanden blijven / tot dat ik gemelde taalen
 sal geleerd hebben / en dan na de Ganges , en ver-
 volgens na het Persiaanse Hof vertrekken.

Uwen getrouwen vriend tot der
 dood THOMAS CORYAT.

Geschreeven van het Hof van den
 Grooten Mogol , tot Asmere in
 Oost-Indiën , in 't jaar onses Hee-
 ren 1615.

T W E E D E B R I E F

van

THOMAS CORYAT.

Van het Hof des Grooten Mogols tot Asmere in
 Oost-Indiën op St. Michiels-dag 1615.

Een gedeel-
 te van den
 tweeden
 brief.

Coryat word
 bestoolen.

Een onge-
 meen koste-
 lijk present
 aan den
 Mogol ge-
 fonden.

Ik ben teegenwoordig soo fris en gesond / als ik
 in mijn leeven geweest ben / en ben soo sedert mijn
 vertrek uyt Engeland altijd geweest / uytgenoomen
 dat ik tot Constantinopolen 3 dagen een koozts
 gehad heb / die met een wepnig bloed laaten t'
 eenemaal gebannen wierd ; de Heere zy gedankt
 voor sijn genaade / die my met gesondhepd geze-
 gend heeft. Ik wierd tot Diarbeek een stad in
 Mesopotamiën onder het gebied van den Turk
 door een Spahie , gelijk sy hem noemen / zijnde een
 ruyster onder den Grooten Turk , bestoolen van mijn
 goud en silber / hoewel niet van al te maal / alsoo
 ik het in een verborzen hoek gestopt had ; de gelee-
 genthepd en omstandigheeden van dat ongeluk op
 te haalen / soude te verdrietig vallen. On-aange-
 sien dit verlies / ben ik egter / God dank / niet
 ontbloot van geld. Sedert dat ik hier geweest
 ben / wierd aan den Koning alhier het kostelijkste
 present / daar ik mijn leeven van gehoord heb / aan
 eenig Dorst gedaan te zijn / gesonden ; het selve
 bestond / voor eerst , in 31 Olyfanten / daar on-
 der 2 soo pragtig en heerlijk opgeschikt waren /
 dat ik diergelijke noopt gesien / nog soo lang ik
 leef /

leef / wederom sien sal : want om haar lijf waren
keetenen van geslaagen goud / en 2 om haar bee-
nen insgelijks van goud / en goude kleeden ober
haar agter-lijf ; ten tweeden , in 2 Leeuwen / op
haare hoofden met klaar goud verclerd / bepder
opschikking bedroeg ontrent 8000 pond Sterlings ,
't geheele present wierd geschat op 10 hunner Lea-
kes , (elke Leake is 10000 pond Sterlings) en alsoo
op 100000 pond Sterlings &c.

1615.

Ter waarde
van 100000
pond Ster-
lings,

DERDE BRIEF

van

THOMAS CORYAT.

Aan den Hoog *Seneschal* (Hoofd) van de regt
Agtbaare Broederschap der *Sireniacaalse*
Edel-luyden , vergaaderd de eerste
Vrydag van elke Maand tot
Londen.

Van het Hof des *Grooten Mogols* , resideerende
tot *Asmere* in *Oost-Indiën*.

Regt Edel-moedige , lustige en braave Edel-luyden.

Ik heb meer-maals geleesen het Griekse spreek-
woord : *χίρ χίρα νίπδ* , de eene hand wast de
ander , en het Latijnse : *Mulus mulum scabit* ,
den eenen Muyl-esel schuurd sig aan den ande-
ren , waar mede de oude wilden te kennen gee-
ben / dat beleefdheeden aan vrienden betoefsen / met
gelijke betooning van vriendschap / behoorden be-
antwoord te worden : het ernstig bedenken van
dien / doet my gedenken / aan die onvergelykelyke
schoone paspoort / die uw broederschap / niet lang
booze myn vertrek uyt Engeland , met een algemeene
toestemming my / tot beplighepd op myn aan-
staande vzeemdelingschap /gegeeven heeft / en van
den aangenamen en onnaborgelijken meester van
welsprekenthepd / myn ziels weder-helst Mr. L.

Derde
Brief.

pcytoo. C W.

1615. W. en wel-er Seneschal, van de voortreffelyke Maatschappij opgesteld is.

Ny maakt gewag van 2 andere brieven van hem.

Verhalven / nadien het volgens de wetten van beleefdheid bereyft word / yets daar voor te betalen / heb ik tot onnoosele vergelding u van Aleppo, de Hoofd-stad van Syriën, met eenen Mr. Hendrik Allare van Kent, mijn reys-genoot van daar na Jerusaleem, een eenboudigen brief gesonden / die ik hoop u voor lang behandigd sal zijn; gelijk ik ook uyt het vermaardste Land van geheel Oosten / het groote en wijd-uytgestrekte Indiën, met een man / my niet minder lief / als de voorgaande / Mr. Peter Rogers, een Kentisch man / aan u geschreeven heb / en houde my versekerd / aangestien ik niet bequaam ben / uwe genuegenthepd met eenige werfentlijke erkenenis / anders dan met woorden en sehzyben te vergelden / dat gy met geen minder genuegenthepd myne onnoosele brieven sult ontfangen / als of ik u de minerale kosteljkheeden / of dyogisterpen / van dit voortreffelyke Land oversond.

Had sig van zijn paspoort tot nog toe niet bediend.

Ik bid u niet verwonderd te zijn / dat ik in al die tyd / sedert ik uyt mijn Vaderland vertrokken ben / van uw over-treflyke geley-brief my niet bediend heb; want ik heb tot nog toe al mijn tyd besteed in de Mahometaanse Landen / en maak staat nog 3 jaaren in dese Musulmans (soo noemen sy hen) Landen van Asien door te brengen / eer ik in het Christenrijk koomen sal / en daarom heb ik deselve tot Aleppo by mijne Lands-genooten gelaaten; om / als ik mijn door-wandelen van Indiën en Persiën sal volbragt hebben / deselve uyt hynne handen wederom te ontfangen / en nog eens mede te neemen na Constantinopolen, en de reys / die ik in 40 dagen meen te doen / over Iconiën, Niceën, Nicomediën en het Land van Natoliën te neemen; en van Constantinopolen te reysen door het hart van Grieken-land, over Athenen, Thebe, Corinthen, Lacedæmon, Thessalonica en na de stad Ragusa, eertijds Epidaurus, soo seer geagt om het beeld van Æsculapius, in het

En die tot Aleppo gelaaten.

Sijn voorneemen hoe en werwaards nog te reysen.

het Land van Slavoniën, wel-eer Illyricum genaamd; van waar ik 3 dagen reysens sal hebben tot den onwaardeerlijken diamant / in den ring van de Adriatische Golf geset (gelijk ik eens seide in mijn eerste reeden-boering aan Prins Hendrik Saliger Gedagtenis / die na mijn vertrek uit Engeland van de Hardse Tabernakelen tot de Hemelse Woonningen verplaatst is) het dertel Venetien, de sou-

1615.

En byson-
der over Venetien.

Daar hy zijn
paspoort
wilde toonen.

En elders.

De bringer van desen bries is Predikant van de kooplieden / aan het Hof van gemelden Monarch hier tot Asmere, in dit gedeelte van Oost-Indiën, geweest; een man / die my soo veel dienst en vriendschap heeft gedaan / dat ik u Edelmoedigheden verzoek / hem om mijnent wil vriendlijk te ontfangen / en met de Quint-Essentie van de Spaanse, Franse en Rhijnse drupf / die uw optrek-plaats de Mermaid uytleeverd / vzoelijk te maken; dat ook

1615.

een in uwre aller naam / of elk een van uwre
Maatschappij hem na zijn verdiensten van herten
bedanke. Daart wel.

Uwe Edelmoedigheeden seer verpligte Lands-
man, die tot uwen dienst altijd bereyd is,
de *Ferusalemmer*, *Syrier*, *Mesopotamier*, *Ar-
menier*, *Meden*, *Parthen*, *Persiaanse*, *Indise*
wandelaar van *Odecomb* in *Sommerzet*.

THOMAS CORYAT.

P. S. Ik versoek mijnen schuldigen dienst te pre-
senteeren aan alle dese / (hier worden 'er 14 ge-
noemd en beschreeven,) zijnde liefhebbers van
deugd en geleerdheid / en by gebolg / gelijk ik
hoop / een goeden uitslag van mijn oogmerk in
het moeijlijk doorwandelen van Asia, Africa en
Europa wenschende.

Geschreeven met mijn eygen hand aan
het Hof van den *Grooten Mogol Shaug*
(*Schach*) *Selim*, resideerende tot *Asmere*
in het hert van *Oost-Indiën*, op den 8.
November, zijnde *Woensdag*, in 't jaar
onles Heeren 1619.

VIERDE BRIEF

van

THOMAS CORYAT.

Uyt *Agra*, de Hoofd-stad van 't Land des
Grooten Mogols, in *Oost-Indiën*. Den
31. *October* 1616.

Waarde en seer geliefde Moeder.

Brief aan
sijn Moe-
der.

Die hy
schreef niet
uyt *Asmere*,
gelijk de
briefmelde.

Hoewel ik op mijn bylef geset heb: uyt *Asmere*
het Hof van den grootsten Monarch van het
Oosten, genaamd den *Grooten Mogol* in *Oost-Indiën*,
welk ik gedaan heb / op dat die order hebben / de-
selve te bestellen / siende aan het op-schijft / waarse
van daan komt / te beeter souden sozorg draagen /
om se in uwre handen te doen koomen ; egter is

ge

de plaats / om de waarheid te seggen / waar uyt
 ik desen geschreeven heb / Agra een stad in het ge-
 melde Oost-Indiën, en wel de Hoofd-stad van het
 geheele Land des gemelden Konings / Mogol ge-
 naamd / leggende 10 dagen reysens van desselfs
 Hof tot Asmere. Van Asinere vertrok ik den 12
 September deses jaars 1616 / na dat ik daar 12
 maanden en 60 (ik gis 16) dagen geweest was /
 welk ik wel bekienne te lang was / om op eene
 plaats te blijven / egter was het om 2 voorname
 reedenen ten hoogsten noodig / dat ik daar een ge-
 rupmen tijd bleef. Voor eerst, om de taalen te
 leeren van die Landen / die ik tusschen de grensen
 van de Landen des Mogols, en het Christenrijk
 passeeren moest / te weten / de Persiaanse, Turk-
 se en Arabise; dese heb ik in die tijd reedelijk wel
 met veel moepte en neerstighepd geleerd / een saak
 booz my soo noodig en voordeelig / als geld in mijn
 beurs / als zijnde het voornaamste / of liever het
 eenige middel om geld te krijgen / indien het my
 mogt ontbreken / welk seer ligt aan een armen
 pelgrim / als ik ben / in dese Heydense en Maho-
 metaanse Landen / die ik door-reyse / gebeuren kan.
 Ten tweeden, om dat ik door hulp van een der
 selven / te weten / de Persiaanse my selven een toe-
 gang soude maken by den Koning / en mijn mee-
 ning konnen uytduikken booz hem / van saken /
 daar ik geleegenthed / om met hem van te spreken /
 hebben mogt. Dit waren de reedenen / waarom
 ik soo lang aan het Hof van den Mogol bleef / en
 in al die tijd mijn optrek had in het hups van de
 Engelse kooplieden / mijne waarde Lands-genoo-
 ten sonder eenen stupber booz mijn mond-kost /
 hups-vesting / wassen / of diergelijke uyt te geeven.
 Wat nu de Persiaanse taal aangaat / daar ik met
 allen pber mijn werk van maakte / ik vordeerde in
 weynig maanden daar in soo ver / dat ik booz sijn
 Majestept / en veele van sijn Adel in die taal een
 breede reeden voerde / en daar na in die selve taal
 by gemeensaam met hem sprak / het af-schijft
 des selven / hoewel de taal selfs booz een Engels-

1616.

Maar uyt
Agra.

Hoe lang
tot Asmere
gewest was.

En dat om
de Oosterse
taalen te
leeren.

En om met
den Mogol
te konnen
spreken.

Hy had al-
les buyten
sijn onko-
sten by En-
gelse.

Hy sprak in
het Per-
siaans tot
den Mogol.

1616.

man vreemd en on-aangenaam sal voorkoomen /
 alsoo se geen gemeenschap met eenige Christen-taal
 heeft / send ik voor wat nieuws hier nevens met
 de vertaaling / om aan mijne geleerde vrienden soo
 ietkellijke / als Wereldlijke tot Evil, en elders te
 toonen / die waarschijnlijk in het leesen van soo
 seldsaame en ongewoone taal / als dese is / vermaak
 sullen scheppen.

Die aan-
 spraak was
 dese :

Deselve is in het Persiaans als volgt :

*Hazaret Aallum pennah salamet, fooker Daruces
 ve tebaungesta hastan kemia emadam az welsagers
 door, ganne az mulk inglizan : kekeffanaion petheen
 mushacas cardan ke wellagers, mazcoor der akers ma-
 grud bood, ke mader hamma nezzaerts dunmast. Sa-
 bebbe amadane mari mia boosti char cheez ast auval
 be dedane mobarreckdecgars. Hazaret ke seete cara-
 mat be hamma Trankestan reseedaft ooba tamam mulk
 Musulmanan der sheenedan awsaft Hazaret daveeda
 amadam be deedane astawne akdas musharaf geshtam
 duum bray deedane feelbay Hazaret, kinchunm ja-
 nooar der hzech mulk ne dedam seu in bray deedane
 namwer daryae shumma Ganga, ke Serdare hamma
 daryaha dumiest. Chaharum een ast, keyee fermawne
 alishaion amayet fermoyand, ke betwanam des wel-
 layets uzbeck rastan ba shard san arcand, bray zee-
 rat cardan cabre mobarreche saheb crownah awsaft
 tang oo mosarhere oo der tamam aallum meshoor ast
 belk der wellagette Uzbek eencader meshoor neeft chu-
 nan che der mulk inglisan ast digr, bishare esthecac
 daram be dedane mobarrec mesare Sabeb crownca bray
 een saheb, che awne saman che focbeer de shabr stam-
 bol bodaam, ye aiaeb cobua amarat deedam dermean
 yecush bawg nasdec shabt mascoor coia che padshaw
 Eezawiawn che namesh Manuel bood che saheb crown
 ca cush mehmannec aseem carda bood, baad as gri-
 stane Sultan Baiafetra as iange aseem chee shuda bood
 nos de shabre Bursa, coima che shahab crown che
 Sultan Baiafetra zenicera tellaio bestand, oo der cafes
 nahadond een char chees mera as mulche man ium
 baneed ta mia, as mule. Room oo Arrac peeada ge-
 sta as door der een mulk reseadam, che char basar
 phar-*

pharsang raw darad, beshare derd oo mobuet casheedam chee heech ches der een dunnia een cader mobuet ne casheedast bray deedune mobarrec dedare Haseretet awn roos che be tachtte shaug ne shaughee musharaf fermodand.

Welk ober geset zijnde / dus luyd:

Heer beschermder der Wereld (soo word hy van alle vreemdelingen aangefprooken) alle heyl: ik ben een arm reyfiger en beschouwer van de Wereld, die hier kom van een ver afgeleegen Land, te weeten *Engeland*, welk de oude Hiltory-schrijvers geloofden op de verfte grensen van het Westen te leggen, en de Koningin van alle Eylanden der Wereld is. Vier reedenen zijn 'er van mijn herwaards koomen. Voor *eerst* om het gezeegend aangesigt van uwe Majesteyt te sien, wiens ongemeene roem over geheel *Europa* en de *Mahome-taanse* Landen klinkt. Wanneer ik van uwe Majesteyts beroemde naam hoorde, heb ik my haastig herwaards gespoed, en blymoedig gereysd, om uw heerlijk Hof te sien. Ten *tweeden*, om te sien uwe Majesteyts Olyfanten, welk slag van beesten ik in geen ander Land gesien heb. Ten *derden*, om te sien uwe vermaarde Rivier *Ganges*, die de Kapiteyn van alle Rivieren der Wereld is. Ten *vierden*, om uwe Majesteyt te bidden om sijn gunst, dat hy my een genadige vry-geley-brief gelieve te vergunnen; om in het Land van *Tartaryen* na de Stad *Samarcand* te moogen reysen, en daar te be-soeken het gezeegende Graf van den *Heer van de Corners (Hoeken)* dit is een tijtel, die den *Tamer-lan* in dit Land, op sijn *Persis*, gegeven word, en met die naam willen te kennen geeven, dat hy Heer van de hocken der Wereld, dat is, de hoogste en opperste Monarch van het geheele Al geweest is, wiens roem wegens sijn Oorloogen en overwinningen de geheele Wereld door bekend is, en moogelijk soo beroemd in sijn eygen Land van *Tartaryen* niet is, als in *Engeland*. Daar en boven heb ik een groote begeerte, om de gezeegende Graf-steede van den *Heer van de Hocken* te sien,

En word hier ver-taald.

Hy segd daar gekoo-men te zijn.

Om den *Mogol* te sien.

Om sijn O-lyfanten, en de Rivier *Ganges* te sien.

En een pas-poort na *Tartaryen* te verfoeken.

En daar het Graf te sien van den *Tamerlan*.

Wat hem daar toe be-woog.

1616.

om dat ik tot *Constantinopolen* zijnde, gezien heb een merkelyk oud gebouw in een vermakelyken tuyn, digt by gemelde Stad, daar de *Christen* Keyser, *Emanuel* genaamd, een kostelyk groot banket had toe-gesteld voor den *Heer van de Hoeken*, als hy *Sultan Bajaset* in een grooten Veldslag, niet verre van de Stad *Brusja*, gevangen kreeg, en de *Heer van de Hoeken*, den *Sultan Bajaset* in gouden boeyen sloeg en in een yzere kooy op-sloot. Dese vier reedenen hebben my bewoogen dus verre uyt mijn *Vaderland* te koomen, en door *Turkyen* en *Persien* te voet te reysen; dus heb ik de Wereld soo ver tot in dit Land toe doorsien, dat ik in mijn pelgrimagie 3000 mijlen heb afgelegd, waar in soo veel moeyte en arbeyd heb uytgestaan, diergelijke geen mensch in dese Wereld ooyt ondergaan heeft, om van den eersten dag af, dat gy op uwen Heerlijken Monarchalen Throon gehuld zijt, het gezeegend aangesigt van uwe Majesteit te sien.

Hy had te voet 3000 mijlen gereysd.

De *Mogol* raad hem niet na *Tartaryen* te gaan.

Om redenen.

De *Mogol* geeft hem 100 stukjens silver.

Dese reden-boering ge-eindigd zijnde / had ik nog eenige reden-wisseling met hem in de *Persiaanse taal*: hy seyde my onder andere / dat hy my, ten aanzien van de reys na de Stad *Sarmacand*, geen goed konde doen, want alsoo 'er tussen hem en den Vorst van *Tartaryen* geen groote vriendschap was, soude sijn brief van recommandatie niet veel helpen: hy seyde verder / dat de *Tartaren* sulken doodelijken haat hebben tegen de *Christenen*, dat sy deselve, in hun Land koomende, sekerlyk souden dood slaan, en dat hy my daarom die reys afried, indien ik mijn leeven en welvaard lief had; waar op hy sijn reeden af-brak / met een somme gelds uyt een venster / daar uyt hy na beneden keek / my toe te werpen in een slaaken / dat aan 4 hoeken op-gebonden was / en digt by de grond needer hing; het waren 100 stukjens silver / elk waard 2 schellingen Sterlings, en alsoo te samen 10 ponden Engels geld. Dit nam ik door de hulp van een *Persiaan* soo bedektelijk mede na hups / dat nog de Engelse Ambassadeur / nog iemand van

van mijne Lands-lupden (uytgenoomen een by-
sonder geheym en innigste vriend) daar het minste
van merkten / vooz dat ik mijn oogmerk ten vol-
len bereykt had : want ik wist wel / dat onse Am-
bassadeur / hier van de minste kennis gehad heb-
bende / mijn doen in desen soude gestuopt en over-
dwaarf hebben / gelijk hy naderhand / als ik mijn
voorzneemen had uytgeboerd / my met ronde woos-
den seyde / en tot reeden gaf / dat hy sulks vooz-
seeker soude verhinderd hebben / om dat het eenig-
sins tot schande van onse natie soude strekken /
dat permand van de selve sig met soo een beedelag-
tigen en armen fatsoen / en met sulken bleyenden
voorzstel by den Koning vertoonen / en om geld
bidden soude : maar ik gaf hem / mijne saken nu
verrigt hebbende / bypnoedig tot antwoord / dat
hy nu sijn genoegen gehad had / om aan my te
peuteren / en dat ik nooyt meer om geld was ver-
leegen geweest / als op die tijd : want om de waar-
heyd te seggen / ik had nog maar 20 schellingen
Sterlings in mijn beurs / alsoo ik in een der Stee-
den van Turkyen , Emert genaamd / in het Land
van Mesopotamiën het ongeluk had gehad / dat
een ongeloobige Turk my by-na al mijn geld ont-
stal / gelijk ik u voorzleeden jaar in een wijd-loopi-
gen brief geschreeven heb / ik sond deselve van het
Hof van desen magtigen Monarch met een mij-
ner Lands-lupden / die over Zee na hijs keerde
met een schip / dat met Indise waaren gelaaden
was / en hoop dat deselve vooz lang u sal behan-
digd zijn. Na dat ik by den Koning geweest was /
ging ik na seeker aansienlijk en Edelmoedig Chri-
sten van Armenise afkomst / die 2 dagen reysens
van des Mogols Hof woonde / om seekere merke-
lijke saaken aldaar aan te teekenen / by wien /
om dat Persiaans konde spreken / soo welkom
was / dat hy my op het vriendelijkt en beleefst
onthaalde / en by mijn afscheyd / met een mild-
daadig hert vereerde 20 sulke stukken geld / als de
Koning my te vooren gaf / welke 40 schellingen
Sterlings uyt-maken. Tien dagen daar na vertrok

1616.

Welk hy
voor de Ex-
gel è niet
wilde wee-
ten.
Wat hem
daar toe be-
woog.

De Engelse
Ambassa-
deur nam
dat qualijk.

Wat hy ant-
woorde.

Hy krijg
een verce-
ring van
een Arme-
nier.

1616.

Sijn vertrek
van *Asmere*.
Vereering
hem ge-
daan.

Verhaald
hoe zijn
beurs nu
stond.

Daar hy 3
jaaren
meend van
te leven.
Is tot *A-
gra*.
Soekt na
de *Ganges*
te gaan.
Daar de
Banjaanen
ten getale
van 400000
jaarlijks
met veel
superstie
samen-
koomen.

ik van Asmere, het Hof van Dorst Mogol, heb-
bende nu 14 maanden gerust / om mijn pelgrina-
gie weder te rug door Persien te beginnen: voor
mijn vertrek / vereerde myn onse Ambassadeur een
stuk goud van des Mogols munt / waardig 24
schellingen Sterlings, welk ik / indien het mooge-
lijk is / sal bewaren tot dat in Engeland kom;
soo dat ik sedert mijn komst in dit land / door vry-
willige giften / 20 mark Sterlings, op 2 schellingen en
8 stuivers na / ontfangen heb / en een weynig te voor-
ren / als ik op de grensen van Persien herwaards
quam / van Mevrouw Sherley 33 schellingen / en 4
stuivers / in Persiaans geld. Tegenwoordig heb
ik / zijnde tot Agra, waar van daan ik deesen sende /
nog ontrent 12 pond Sterlings, waar van ik / vol-
gens mijn manier van leven op de reys / daags
2 stuivers Sterlings upt-geebende / (want alsoo als
le eetbaare waaren in Asien goede koop zijn / en
het drincken my niet en kost / alsoo ik op mijn
reys noopt gewoon ben / ander vogt als schoon
water te drincken / kan ik daar mede toe-koomen)
op mijn reys seer fatsoenlijk 3 jaren met eeten /
drincken en klederen leeven kan. Ik sal hier tot
Agra nog 6 weeken blijven / om af te wagten een
schoone gelegentheid / die my als-dan sal voor-
koomen / om na de vermaarde Rivier Ganges, 5
dagen reysens van hier / te gaan / en daar een mer-
kelijket'samen-komst van de beleefdeste menschen in
dit land / Banjaanen genaamd / te sien; want dan
gaan ontrent 400000 van hen derwaards / om sig in
die Rivier te wassen en te scheeren / en aan deselve op
te offeren / een wereld van goud / ten deele met ge-
munt geld / ten deele met groote dikke stukken en
klompen goud / welk sy met wonderlijke ceremonien /
die wel verdienen / naauw-keurig beschouwd te wor-
den / verrigten. Dit is soo merkelyken vertooning /
dat diergelyke in geen gedeelte van Asien, nog in dit
welk het Groot Asien genaamd word / nog in het
kleyne, thans met de naam van Natolia bekend /
te sien is. Dit geschied eens in 't jaar / en sy koo-
men derwaards van plaatsen selfs / die 'er 1000
mij-

inijlen af geleegen zijn / eerende dese hunne Riblier / als hun God / Schepper en Saligmaker. Een bygeloovigheyd en ten hoogsten versoepelijke godloogheyd / van dese domme Heydenen, die van Christus en het burgerschap Israëls verbzeemd zijn. Dit gesien hebbende / sal ik my ten eersten spoeden na Lahor, 20 dagen reysens van hier / en van daar / met hulp van mijnen gezeegenden Christus / na Perliën gaan / &c.

Uw verpligte, en gehoorsame Soon,
thans een droevig Pelgrim in de
wereld. THOMAS CORYAT.

Aanmerkingen, effen voor desen Brief gemeld.

De bedelaars / in dit land een Christen om een aalmoes biddende / seggen niet in den naam van Hazanet Eesa, maar in den naam van Bibee Maria, waar uyt wy beslooten / dat de Jesuïten hen meer van Maria, dan van Jesus gepreedikten hadden. Jesuïten leeren mee van Maria, als van Jesus.

Seecker groot Raia, een Heyden, die voor een God-loochenaar / en veragter van alle Godheyd bekend was / en roemde in sijn belijdenis van geen ander God / als den Koning te keinnen / en geen ander te gelooven / of te breezen / sat op seckere tijd met sijne wijven te mallen; een der selver plukte een haartjen van sijn borst uyt / welk soo vast geworteld was / dat 'er een wepnig van het vel volgde / soo dat het bloed voor den dag quam; dese klepne wonde at in / en verbuilde soodanig / dat hy na wepnig dagen geen moed tot sijn leeven had / en de wonde ongeneeslijk geoordeeld wierd; als nu alle vrienden en veel Hoobekingen hem quamen bezoeken / barstede hy in dese treffelijke woorden uyt: wie van u soude niet gedagt hebben, dat ik een krijgsman door een slag van een deegen, of spies, of boog soude omgekoomen zijn; maar nu ben ik genoodsaakt de inagt van dien grooten God, dien ik soo lang versmaad heb, te erkennen, die geen ander lancie noodig heeft, als een kleyn haartjen, om sulken elendigen Gods-lasteraar en veragter van sijn Majesteit, als ik geweest ben, te dooden. Een Heyden ongodiik. Komt door een kleyn wonde. Tot erkenenis van God.

1616.

Wreedheyd
van Echar
ontrent zijn
Vrouw.

En tover-
konst.

Cursaroo in
een too-
ren gesloo-
ten.

Zijn vrouw
verfoekt
daar by op-
geslooten
te worden.
Welk haar
roegestaan
wierd.

Regt on-
trent een
gevonden
Fonteyn.

Echar Shaugs hebbende allerley soort van tober-
ry geleerd / was op seekere tijd in een wonderlijk
humeur / en willende zijn Adel een vertooning
doen / liet zijn voornaamste Koningin vooz hem
koomen / en hieuw haar met zijn sweerd het hoofd
af; Naderhand over haar dood bedroefd en ont-
steld zijnde (gelijk men geloofde) begtede het hoofd
dooz zijn besweeringen en toberpen wederom soda-
nig op den romp / dat 'er geen teken van den slag
des swaards konde gesien worden.

Sultan Cursaroo, had maar eene vrouw; het
gebeurde nu / dat terwyl hy gebangen sat / de Ko-
ning vooz een tijd van vier maanden wilde op de
jagt gaan / dog al vorens overleyde / hoe deselve
in zijn afweesen / sonder te konnen ontvlugten / sou-
de betwaard worden / en besloot eyndelyk / een too-
ren te bouwen sonder poozt / dent / of venster / en
maar alleen eenige klepne openingen / om lugt te
scheppen / dog so hoog / dat men daar niet konde
bphomen / en den selven daar in te beslypten / daar
hy dan allerley voozraad / neffens vuur / linnen &c.
en eenige dienaars / om vooz die tijd by hem te
blijben / liet inbrengen. Terwyl men daar mede
besig was / quam Cursaroos vrouw sig vooz des
Konings voeten neder werpen / en versogt des Ko-
nings verlof / om met hem opgeslooten te werden:
de Koning wilde haar beweegen / om haar selven
in bypheyd te houden / maar sy wilde na geen
raad lusteren / en septe / haar eenig vermaak te
sullen zijn / haar man in zijn elende te vergeselschap-
pen / welke elende te grooter was / dat een van
de ingemetselde / die 50. in getal waren / ten tijde
van des Konings afweesen sterbende / daar geen
middel was / om den selven te begraven / also nie-
mand toegelaten wierd / daar by te koomen.

Een van Mylords volk Mr. Herbert, broeder
van d' Heer Eduard Herbert, vond op sekeren dag
een fonteyn / daar hy anders 10 kourfen alle
daag / om water na een Rivier Nabode, die in de
Baap van Cambaya tot Buroch upt loopt / senden
moest. Het was nu een gewoonte / dat als een
gail-

aanfienlijk man / ten tijde van droogte / een fonteyn / of water-poel gebonden had / deselve als hem eygen behield / sonder van eenig mensch te konnen gestoord worden. Daags daar aan nu vond ook een van des Konings Haddys deselve / en wilde se hem eygenen / waar op die van Mylords volk deselve afpaalden / daar veel moepelijckheid uyt sproot &c.

Merkelijck is de mildadigheyt van twee groote mannen / die ten tijde van dese groote droogte de onkosten deden / dat 10 kameelen met 20 man alle daag na gemelde Rivier om water sonden / en het selve aan de armen uytdeelden / welck thans ongemeen duur gekogt moest worden.

Ecbar Shaugh, was een gelukkig Dozt en Godvrigtig ontrent sijn moeder / welck hy in seker geval deed bliken: Als sijn moeder op seekere tijd tusschen Lahor en Agra in een draag-stoel gedraagen wierd / en hy met haar op reys was / by een Rivier koomende / settede hy sijn schouder onder de

Mildadigheyt getoont met het uytdeelen van water.

Godvrigtigheyt van Ecbar aan sijn moeder.

roosbaar / en gebod sijn grootsten Adel het selve te doen / en droeg haar so over de Rivier; hy heeft haar noopt pets gewepgerd / als dit: sy versogt van hem / dat onse Bijbel aan den hals van een Esel gehangen / en die door de Stad van Agra soude omgevoerd werden / om dat de Portugysen een van hunne schepen genoomen / en by de Mooren den Alcoran gebonden hebbende / die om den hals van een hond gebonden / en so door de geheele Stad van Ormus omgeland hadden / welck verfoek hy haar affloeg / seggende / dat indien het quaad was, dat de Portugysen so aan den Alcoran gedaan hadden, een Koning niet betaamde, quaad met quaad te vergelden, also het veragten van eenige Religie, een veragten van God is, en hy niet aan een onnosel boek wil gewrooken zijn. Waar uyt ik aanmerkte / dat God sijn heylig boek der waarheyt / onder de ongelooibige / niet wil laten veragten.

Die hy eger ter een verfoek weygerde.

Met merkelijke woorden.

Op sekeren dag in 't jaar koomen alle vrouwen van ambagts-lieden / tot vermaak van des Konings wijven / in de Mohal (het vrouwen huys)

om

1616.

Een vrou-
wen maal-
tijd.

om pets als op een markt te verkoopen / daar dan de Koning makelaar voor zijne wijven is / die dan van 't geen daar mede gewonnen is / 's abonds haar maal doen / sonder dat 'er eenige mans per-
soonen tegenwoordig zijn (en is merkelyk / dat sy al het geen bygebragt word / dat manlyk is / by voorbeeld radysen / uyt preefe van deselve onna-
tuurlyk te misbruyken / in stukken snijden / een bewijs van hun argwaan en de gemeene godloof-
hepd van dit volk.) Door dit middel krijgt de Ko-
ning het gesigt van alle de fraape vrouw-lieden der Stad ; op sulken soort van markt-dag quam hy aan sijn beminde Normahal.

Kapiteyns
van Echar
wreedelyk
gedood.

Sijn soons
ongenoegen
daar over.

Ma dat Shaof Freed, door een krygs-list de slag by Lahor gewonnen was / en de gevangene Ka-
piteyns by den Koning gebragt / en ten getal van 2000 / aan palen en vlees-haaken opgehangen waren / deed de Koning sijn intrede in Lahor ,
hebbende sijn Soon Cursaroo gevangen / dien hy met bloote voeten op een Olfsant deed rijden ; de vader vraagde hem / wat behagen hy in dat ge-
sigt van sijne wakkeren en getrouwe Kapiteynen / so opgehangen / had ; en kreeg van hem tot ant-
woord / dat hy over het sien van so veel wreed-
hepd en onrechtveerdighepd in sijn vader bedroefd was / also hy met de dood gestraft had / die niet
gedaan hadden / als 't geen hun plicht was / also sy op sijn brood en zout geleefd hadden / maar dat hy behoorde recht gedaan te hebben / midt deselve te hebben behouden en gestraft / die hun meester en
stichter van deese mytery geweest is.

Mildadig-
hepd en ge-
meenfaam-
hepd des-
selfs aan
oude man-
nen.

Deze Koning heeft de gewoonte / dat hy 's
nachts / als alle sijn groote / uyt-genoomen die de
wagt houden / betrokken zijn / wakker worden-
de / eenige arme oude mannen laat roepen / die
hy by hem doet neder-sitten / en met allerley vaa-
gen en gemeensame praatjens den tijd door-
brengd ; als deese weder weg gaan / voor-siet hy-
se met kleederen / en geeft hen meenigmaal al wat
sy van hem eyschen / en bysonder rijke aalmoes-
sen / tellende het geld selfs in hunne handen.

In

Ik kan niet na-laten te melden de merk-waardige god-vrugtighepd van dien Koning / die na Af-mere te voet ging na het graf van den Propheet Hod-Mundin, en daar gekoomen zijnde met zijn Normahal een vper met sijne eygene handen stookte onder de ongemeene groote (als het Heydel-bergse vat) koopere ketel / en het eeten vooz 5000 menschen veerdig maakte / de eerste schootel met zijn eygen handen opschepte en op de tafel bragt / gelijk Normahal de tweede deed / en alle de Mezbrouwen voorts de oberige. Laat alle de snoekers van des Paus lief-dadighepd deese noot eens kraaken.

En aan
5000 arme
menschen.

Een seker Armenier nam vooz Moors te worden / en versogt van een Edel-man by den Koning gebragt te worden; daar koomende / vraagde hem de Koning / waarom hy Moors wilde worden? of het was op hoop van bevoordering? en hy antwoorde neen. Eenige maanden daar na quam hy om seekere gunst van den Koning te versoeken / maar die ontfepde hem zijn eyfsch / seggende / dat hy hem toe-laatende zijn ziel te behouden / de grootste gunst beweesen had / die 'er konde zijn / maar dat hy vooz zijn Alghaam selfs moest sozgen / soo als hy best konde.

Een Arme-
nier Moors
geworden,

Hoe van
den Koning
daar over
bejegend
wierd.

De Koning heeft geen behagen in die hun Religie veranderen / alsoo hy 'er selfs geene heeft / als die hy hem selben maakt / en daarom laet hy in zijn rijk alle Religien toe. 'tge ik seg / sal uyt een merkelyk staaltje blyken / de Koning had een dienaar / die een Armenier was / genaamd Scander; hy gelezenhepd in / dat 'er van Religie gesproken wierd / vraagde hem / of hy geloofde / dat hy / of de Paters een Moor bekeerd hadden / om een waaragtig Christen te zijn / en soodanig om de consciencie en niet om geld geworden; waar op hy met groote vy-moedighepd antwoorde / niemand te kennen / die een volmaakt Christen was / en om geen wereld-lyke in-sigt een andere Religie soude willen aan-nemen; de Koning liet aanstonds hem ontbieden / en vraagde hem / waarom hy een Christen ge-worden was? hy bragt eenige onnoosele / verwar-

Hy laat alle
religien in
zijn rijk toe.

Een Moor-
Christen ge-
worden,

En voor-
geevende
om geen
insigt te
sullen ver-
anderen.

1616.

Dien de
Koning
roetst met
beloften,

En dreyge-
menten,
dog ver-
geefs.

Beloond
hem om
zijn stand-
vastigheyd.

Dog als hy
naderhand
voor men-
schen,

In seker ge-
val veyn-
de.

de en Jesuïtse reedenen vooz den dag / en versee-
kerde / soo lang hy leefde van Kelligie niet te sullen
veranderen. De Koning dat hoorende / bedagt /
hoe hy hem met schoone woorzen en groote be-
loften tot de sotterny van Mahomet soude ober-
halen / beloofde hem een jaarlyks in-koomen / mid-
delen en een bediening te paard; hy sepde / dat hy
nu maar vier Rupies ter maand verdiende / en al-
soo maar een slegte belooning vooz het verlaten
van zijn besneeden geloof genoot / dog indien hy
wilde her-roepen / hem met veel aansien voorszien
soude; hier op antwoorde de Christen, dat hy
om soo kleppen loon geen Christen geworden was /
want alsoo hy lijf en leeden had / konde hy niet
minder by een Mahometaan verdiend hebben / maar
dat hy een Christen in zijn hert was / en daar niet
van wilde af-staan. De Koning dus op hem niet
konnende winnen / keerde sig tot dreygementen /
en sepde / hem op de pijnbank te sullen leggen en
geesselen / maar dese nieuw-bekeerde vast stellende /
alles te willen verdragen / gaf man-moedig tot
antwoord / dat hy bereyd was / om des Konings
believen daar in af te wagten. Als nu alle man
op sulken antwoord te gemoed sag / dat hy streng
soude gekastijd worden / veranderde de Koning zijn
toon / preeg ten hoogsten zijn stand-vastigheyd en
cerlijk hert / gebod hem weder na zijn meester te
gaan / en den selven trouw en opregt te dienen /
en vereerde hem vooz zijn opregtigheyd een Rupie
daags / 2 maanden daar na / als de Koning op
de wilde verkenz ter jagt geweest was / welk beeft
hy alle Mooren hatelyk is / en gemeenlyk onder
de Christenen en Rasbooten ongedeeld werd / ont-
boud hy den Armenier, meester van den bekeer-
den Christen / om een gedeelte van zijn bangst te
koomen halen / maar alsoo de Armenier niet
t'huys was / quam dese zijn voornaamste dienaar
om te hooren / wat des Konings believen was /
die hem gebod / een swijn vooz zijn meester op te
nemen (geen Moor wil deselve aanraken) welk
hy deed / maar bukten de poozt van het Hof ge-
hoor-

koomen zijnde / wierd hy van de Mooren soo upt-
 gejouwd / dat hy sijn present in een gragt smiet /
 en na hups ging / sonder sijn meester daar petg
 van te verhalen. Als nu de Armenier vier da-
 gen daar na op sijn wagt quam / vraagde hem
 de Koning / of het swijn / dat hy hem gesonden
 had / goed geweest was ? die hem antwoorde /
 geen swijn gesien / of daar van gehoord te hebben :
 de Koning bedenkende / aan wien hy het overge-
 geeven had / liet die vent ontbieden / die onder-
 vraagd zijnde / bekende het niet t' hups gebragt /
 maar weg geworpen te hebben : de Koning na-
 der vraagende / wat hem daar toe bewoogen had /
 antwoorde die onnossele / dat hy beschimpd was /
 over het aanraken van 't geen hy de Mooren soo
 hatelijk is / en om dat te ontgaan / het swijn had
 weg geworpen / waar op de Koning hem dit toe- Wierd hy
gestraft.
 duilde : By uwe wet is 'er geen onderscheyd van
 spijs, en schaamd gy u uwer wetten ? of versaaft
 gy deselve in upterlijke saken / om de Mahometa-
 nen te vleyen ? nu sie ik / dat gy geen goed Chri-
 sten / nog goed Mahometaan, maar een boef zijt /
 die het niet de een en d' ander houdt ; als ik u te
 voren opregt vond / gaf ik u een dagelijkse rente /
 maar die neem ik u tegenwoordig wederom af /
 en gebiede u / om uwe beynscerf / 100 stokslagen te
 geeven / welk aansonds (in plaats van sijn geld)
 geschiede ; Soo dat de Koning vermaande, elk hier
 uyt te leeren toefien, aangelien hy vryheyd van alle
 Religien gaf, die Religie, die hy aangewoomen
 en beleeden had, vast aan te kleeven.

E Y N D E.

R E G I S T E R,

Der voornaamste saken , vervat in de Reyfen , van
WALTER PEYTON , en THOMAS CORYAT.

A anbieding van den <i>Samorin</i> van <i>Calicut</i> aan de <i>Engelse</i> ,	11	Beesten voor yser gekogt te <i>Mohena</i> ,	5
<i>Aanspraak</i> van <i>Thomas Coryat</i> aan den Grooten <i>Mogol</i> in het <i>Perfiaans</i> ,	38	<i>Bekleeden</i> der <i>scheepen</i> , na <i>Suratte</i> gaande , noodsaakelijk ,	14
<i>Aleppo</i> , de vermaardste <i>Koopstad</i> van geheel <i>Syriën</i> ,	24	<i>Benjoin</i> , waar veel gevonden ,	15
<i>Agra</i> , een stad , alwaar de <i>Mogol</i> zijn Hof plagt te houden ,	27. 28	<i>Bojador</i> , een <i>Kaap</i> , waar geleegen ,	2
— de Hoofd stad van het Land des Grooten <i>Mogols</i> ,	37	<i>Boomen</i> van <i>Lahor</i> tot <i>Agra</i> in een ry seer vermaakelijk ,	27
<i>Alcoran</i> aan den hals van een hond gebonden , en door <i>Ormuz</i> omgeleyd ,	45	<i>Brief</i> van den <i>Samorin</i> aan de <i>Engelse</i> geschreeven ,	12
<i>Aloë Soccorina</i> , hoe gemaakt werd ,	5, 6	— des <i>Konings</i> van <i>Achen</i> , op wat wijze te <i>Tecoo</i> ontfangen ,	15
<i>Antelopes</i> van <i>Sherley</i> op reys mede gevoerd ,	27	— van <i>Coryat</i> aan de <i>Sirema</i> caalse <i>Broederſchap</i> van <i>Engeland</i> geschreeven ,	33
<i>Arak</i> is oorſaak , dat veel <i>Engelse</i> ſiek wierden ,	17	— aan ſijn moeder geſchreeven ,	35
<i>Armenier</i> geeft een vereering aan <i>Thomas Coryat</i> ,	41	<i>Brinion</i> , hoe geleegen , en hoe te kennen ,	13
— <i>Moors</i> geworden ,	47	C <i>alicut</i> , op hoe veel graden geleegen ,	11
— op wat wijze over ſeeker verſoek daar over van den <i>Koning</i> werd bejeegend ,	ibid.	<i>Caucasus</i> , een gebedtēte , waat geleegen ,	26
<i>Aſmere</i> , Hofſtad van den Grooten <i>Mogol</i> ,	24	<i>Chaldeen</i> , waarom de naam van <i>Mefopotamiën</i> gegeven ,	25
B <i>anjaanen</i> (400000) doen alle jaar groote <i>Offethanden</i> aan de <i>Rivier Ganges</i> ,	42	<i>Chaul</i> , een groote stad ,	21
<i>Barcolor</i> , wat waaten aldaar gevonden werden ,	21	<i>Cochin</i> , een ſchoone Stad met een <i>Kaſteel</i> ,	ibid.
<i>Bedelaars</i> in 't Land van den <i>Mogol</i> , in wiens naam om een aalmoes bidden ,	43	<i>Comptoirs</i> der <i>Engelse</i> , in <i>Ooſt-Indiën</i> , hoe veel en waar geleegen ,	18
		<i>Concordia</i> ('t <i>Schip</i>) in de grond geboord ,	ibid.
		<i>Corey</i> komt by de <i>Engelse</i> te <i>Saladina</i> ,	2
		— nam voor , om wederom naar	

R E G I S T E R.

naar Engeland te gaan ,	3	ge-eerd ,	43
Coryat , sie Thomas Coryat.		Gebannene (19) waarom naar In-	
Cottaringa , leverd goud uyt ,	15	diën gefonden wierden ,	1
Crosse tot hoofd van de Banditen ,		— 10 der selven te Saldania	
op Saldania aan gesteld ,	3	aan Land geset ,	3
Cursaroo , doet een deftig antwoord		Geld van Suratte beschreeven ,	8
aan zijn Vader over des selfs		Georg Woolman tot Opper-koop-	
wreedheyd ,	46	man te Calicut aangesteld ,	12
D amon , een Stad , van Portu-		Goa , een Stad , daar de Portugysse	
gyfen bewoond ,	6	Onder-koning zijn Hofhoud ,	21
— werd beschreeven ,	20	God-loochenaar , hoe tot erkente-	
Daniel over sijne kaarten van fou-		nis gebragt wierd ,	43
ten beschuldigt ,	4	Godvrugtigheyd van Ecbar Schaugh	
Diulfinde , een plaats van den Mo-		aan zijn moeder ,	45
gol ,	20	Goud , te Cottaringa gevonden ,	15
Doman , verblijf-plaats van den Sul-		Guzerutters (14) gaan aan boord ,	
tan ,	4	om naar Indiën te vaaren ,	1
Dood van sommige Engelse , op		H andel-plaatsen van de Rivier	
wat wijze gestorven ,	10	Sinde beschreeven ,	9
Dramme , een soort van geld te Su-		— der Portugysen in de Indiën	
ratte ,	8	beschreeven ,	19. 20. 21. 22
E cbar Shaugs doet een wonder-		Hector ('t schip) te Jacaira ver-	
lijk proefftuk van toovery ,	44	gaan ,	18
Ecbatana , een Stad , waar gelee-		Herrold (schipper) loopt over tot	
gen ,	25	de Portugysen ,	17
Een-hoornen waar van daan gebragt		Hollander door order vanden Ko-	
werden ,	30	ning van Achen door een Oly-	
Eeten voor 5000 menschen door		fant mishandeld ,	19
een Koning gereed gemaakt ,	47	— wat hy daar op aan den	
Eet-waaren in 't rijk van den Mogol		Koning antwoorde ,	ibid.
seer goed knop ,	31	Mr. Humphrey Boughton , gaat aan	
Euphrates , een voorname Rivier		boord , om naar Indiën te vaa-	
van het Paradijs ,	25	ren ,	1
F actory , door de Engelse te Ca-		Huysjens van die van Saldania be-	
licut opgerigt ,	12	schreeven ,	3
Fonteyn van een Engelsman gevon-		J ambe , waar geleegeen , en wat	
den , en de daar uyt ontslaane		dese plaats uytleeverd ,	15
mocyte ,	44. 45	Japoneesen (11) gaan aan boord ,	
G anges , een Rivier , hoe van		om naar Indiën te vaaren ,	1
duysenden Banjaanen alle jaa-		Javaanen steeken verscheide ma-	
ren word besogt ,	42	len het schip de Trades-Increase	
— werd van hen als hun God		in brand ,	17
		Indus , een Rivier ; koomende uyt	

R E G I S T E R.

- den berg *Caucasus*, 26
- Inkomsten* des *Mogols* zijn meerder, 30
- als die van den *Turk* en *Persiaan*, 30
- Johan Ward* word van eenige ruyters dood geschooten, 10
- K**aneel op *Ceylon* gevonden, 10
- Koning van *Achen*, op wat wijze zijne waaren verkoopt, 15
- vuld de *Engelse* op — met drank, 18
- L**ahor, de grootste stad van de geheele wereld, 26
- Landen van den *Mogol* zijn beter als die van den *Turk*, 29
- Land-streek, seer aangenaam tusschen *Lahor* en *Agra*, 27
- Larines*, een soort van Geld te *Suratte*, 8
- Leake*, hoe veel pond *Sterlings* be draagt, 33
- Lugt seer ongesond te *Passaman*, 16
- M**aakelaars van *Suratte*, een bedriegelijk volk, 8, 9
- Maaltyd der vrouwen op seekere dag in 't rijk vanden *Mogol*, 46
- Magadoxo*, waar geleege, en wat waaren aldaar te bekoomen, 20
- Macao*, een Eyland, waar geleege, 22
- Malacca*, een sterke Stad met een Kasteel, 22
- Mumudie*, een soort van geld te *Suratte*, 8
- Mildadigheyd van 2 maanen omtrent het uyt-deelen van water, 45
- Mombassa*, waar geleege, en wat waaren aldaar vernierd worden, 20
- Monson*, hoe omtrent de Roode-Zee waar te neemen, *ibid.*
- Mojambique*, een Eyland, wat waaren daar te bekoomen, 19
- Muscat*, een plaats met een Fort, alwaar de *Portugysen* sig onthouden, 20
- N**ingin, of *Ninzin*, een wortel op *Saldama*, 3
- Norma*, voornaamste wijf van den *Mogol*, en voor Koningin gehouden, 32
- O**lyfanten zijn uytvoerders van des Konings van *Achens* straffen, 19
- vegen twee-maal ter week voor den *Mogol*, 30, 31
- Ondiepte seer gevaarlijk tusschen *Priaman* en *Tecoo*, 16
- hoe te mijden, *ibid.*
- Ongebondenheyd der *Engelse* in *Oost-Indiën* seer groot, 18
- Ormus* een schoone handel-plaats, 20
- Oude Mannen, hoe van seeker Koning gehandeld, 46
- P**aspoort van de *Engelse* Broederschap aan *Coryai* gegeven, 33
- Peper, waar best en goed koop gevonden, 15
- Peripateticus*, des selfs beduydenis, 28
- Peyton*, sie *Walter Peyton*.
- Pice*, een soort van geld te *Suratte*, 8
- Pintados*, een soort van vogels, 2
- Portugysen* van een genoomen schip aan Land geset, 13
- Present* seer kostelijk aan den *Mogol* gedaan, 32, 33
- Pytaar* (koopere) van *Alexander* ter gedagtenis opgerigt, 31
- Q**ualen by die van *Tecoo*, waar uyt ontstaan, 16
- Quame*, een Rivier, hoe geleege en wat waaren uytleverd, 19

R E G I S T E R.

Raia, een Heyden, hoe door
 een kleyne wonde tot er-
 kentenis van God quam, 43
Realen, te *Suratte* gangbaar, be-
 schreeven, 8
Reden-wisseling tusschen den *Samorin*
 en *Walter Peyton*, 12
Robert Sherley, waarom hem
 veele moeyelijkheeden wierden
 aangedaan, 9
 — is in gevaar van te ver-
 drinken, *ibid.*
 — word wel te *Agra* vanden
Mogol bejeegend, 10
 — vertrekt met sijn gevolg
 naar *Persien*, *ibid.*
Rupies, een soort van geld te *Sur-*
ratte, 8
Saldaniers schuw door de *Hol-*
landers geworden, 23
Samorin van *Calicut* spreekt met
Peyton en doet hem groote aan-
 biedingen, 11. 12
 — des selfs naam, 12
Scander, een *Moor*, wierd een
Christen, 47
 — op wat wijze sig hier in
 volstandig gedroeg, 47. 48
Schip (*Portugys*) door de *Engelse*
 genoomen, 12
Selim, naam van den Grooten
Mogol, 28
 — werd naauw-keurig be-
 schreeven, *ibid.* 29
 — hoe veele Landen de selve
 besit, *ibid.*
 — is een *Mahometaan*, dog
 niet besneeden, 30
 — is seer goed-aardig tegen
 de *Christenen*, *ibid.*
 — heeft 1000 wijven, 31
 — wierd een seer kostelijk
 present gedaan, 32

— raad *Coryat* af, om na
Tartaryen te gaan, 40
 — geeft aan *Coryat*, 100 stuk-
 jens silver, *ibid.*
Seragasso, een soort van groente
 in Zee, 23
Serra de Baziën, waar geleegeen, 21
Siekte uyt het drinken van *Arak*
 ontstaan, 17
Socotora, op hoe veel graden ge-
 leegeen, 6
 — waarschouwing om van
 hier naar *Abba del Curia* te vaar-
 en, 6
Spahan, de verblijf-plaats des Ko-
 nings van *Persien*, 26
Straf door Olyfanten uytgevoerd,
 19
Sroom van een seldsamen cours van
 15 dagen, 4
Sultan Cursaroo in een hooge too-
 ren geslooten, 44
Tartaren hebben een doodelijke
 haat tegen de *Christenen*, 40
Taurus, een Stad, waar geleegeen,
 25
Tecoërs, een leelijk en boos-aardig
 volk, 14. 16
Tenten voor de sieken op *Saldania*
 opgeslaagen, 2
St. Thomas, waar geleegeen, 21. 22
Thomas Bonner, Schipper van *Pey-*
ton, sterft. 15
Thomas Coryat reyfd van *Jerusa-*
lem, 25
 — wat steden hy passeerd,
ibid.
 — reyfd met een *Caravaan*
 naar *Oost-Indiën*, 26
 — ontmoet de Heer *Robert*
Sherley, *ibid.*
 — krijgt een geschenk van
 des selfs Vrouw, 27
 ... komt

R E G I S T E R.

— komt te <i>Asmere</i> ,	28	<i>Ur</i> in <i>Chaldeen</i> , geboorte-plaats	
— wierd van een <i>Spahie</i> be-		van <i>Abraham</i> ,	25
stolen,	32	<i>Vrouw</i> van <i>Porwels</i> komt in de	
— wanneer van <i>Asmere</i> ver-		kraam en sterft,	10
trok,	37	— (eene) tot dienst van 6,	
— spreekt in het <i>Persiaans</i> met		of 7 broeders,	27
den <i>Mogol</i> ,	17, 18	— van <i>Curfaroo</i> geeft uytne-	
— krijgt 100 stukjens silver		mende blijken van liefde tot	
van den <i>Mogol</i> ,	40	haar man,	44
— waar over hy sig by den		W alter <i>Peyton</i> gaat t' seyl,	1
<i>Engelsen</i> Ambassadeur verant-		— komt in de Baay van	
woord,	41	<i>Saldania</i> ten anker,	2
— krijgt een vereering van		— komt te <i>Mohelia</i> ,	4
een <i>Armenier</i> ,	41	— komt op de Reede van <i>So-</i>	
— vertrekt van <i>Asmere</i> ,	42	<i>cotora</i> ,	5
<i>Thomas Roc</i> , Ambassadeur aanden		— komt tegen over de Baar	
<i>Mogol</i> , gaat aan boord,	1	van <i>Sivally</i> ten anker,	6
— gaat met veel statie te land,		— neemt een <i>Portugysse</i> prijs,	11
	7	— komt by den <i>Samorin</i> aan	
<i>Thomasine</i> ('t Schip) verongelukt		land,	ibid.
op een ondiepte,	17	— komt te <i>Brinion</i> , passeerd	
<i>Tol</i> , op een onbehoorlijke wijze		de <i>Puck</i> van <i>Adam</i> ,	13
door de <i>Suratters</i> van de <i>Engelse</i>		— komt te <i>Bantam</i> en van	
ge eyft,	7	daar te <i>Tecoo</i> ,	14
<i>Trades-Increase</i> , een Schip, door de		— vertrekt naar <i>Engeland</i> ,	22
<i>Javanen</i> verbrand,	17	— komt in <i>Duyns</i> ,	23
V arken, een haatelijk beest by de		<i>Weg</i> van <i>Jerusalem</i> , tot <i>Asmere</i> ,	
<i>Mooren</i> ,	48	hoe veel <i>Engelse</i> mijlen,	18
— aardig staaltje daar van,		<i>Wijven</i> (1000) ten dienst van den	
van een nieuw <i>Christen</i> , en ee-		<i>Mogol</i> ,	31
nige <i>Mooren</i> ,	48, 49	<i>Wormen</i> doorknagen de Scheepen,	
<i>Vereeringen</i> , door de <i>Engelse</i> aan		na <i>Suratte</i> gaande,	14
den <i>Samorin</i> van <i>Calicut</i> gedaan,	12	Z obah, een Koop-stad in <i>Sy-</i>	
<i>Verzoek</i> aan <i>Echar Schaug</i> van des		<i>riën</i> ,	14
selfs moeder,	45	<i>Zulpher Carchan</i> , Gouverneur van	
<i>Ververssing</i> in overvloed te <i>Mohelia</i>		<i>Suratte</i> ,	7
te krijgen,	4		

E Y N D E.

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

